

Kymenlaakson hyvinvointialueen Osavuosisikatsaus 1–10 2023

Sisällysluettelo

1.	Hyvinvointialuejohtajan katsaus.....	1
2.	Strategisten tavoitteiden toteutuminen	2
3.	Riskianalyysi	5
4.	Hyvinvointialueen talous	8
4.1.	Valtion rahoitus	8
4.2.	Hyvinvointialueen tuloslaskelma.....	9
4.3.	Toimialojen toiminta ja käyttötalous.....	10
4.4.	Hyvinvointialueen investoinnit.....	23
4.5.	Hyvinvointialueen rahoitus.....	25
4.6.	Talousarviomuutokset.....	26
4.7.	Kymenlaakson hyvinvointialueen tuki- ja kiinteistöpalvelut Oy.....	26
5.	Henkilöstö.....	28
5.1.	Henkilöstöressurit.....	28
5.2.	Sairastavuus ja työsuojelu	30
5.3.	Osaamisen kehittäminen.....	32
5.4.	Henkilöstönvaihtuvuus ja hakijamäärät.....	33
5.5.	Henkilöstökustannukset	35
5.6.	Sopimus- ja palkkaratkaisu	37
6.	Kehittämishankkeet ja tuottavuusohjelma	39
6.1.	Kehittämishankkeet.....	39
6.2.	Tuottavuusohjelma.....	42

1. Hyvinvointialuejohtajan katsaus

Kymenlaakson hyvinvointialueen (HVA) ensimmäisen toimintavuoden talousarvio on rakentunut vahvasti alijäämäiseksi, aivan kuten muillakin hyvinvointialueilla. Rahoituslain mukaan talousarvion taseen alijäämän korjaamiseksi hyvinvointialueen on esitettävä talouden tasapainottamisen suunnitelma. Tämä alkuvuoden aikana laadittu suunnitelma – tuottavuusohjelma – hyväksyttiin hyvinvointialueen hallituksessa ja valtuustossa kesäkuussa. Ohjelman toteutukseen on – jo meneillään olleiden toimenpiteiden lisäksi – osin myös lähdetty. Ohjelma on kokonaisuudessaan kunnianhimoinen ja sille asetetut odotukset sen mukaiset. Määrätietoisuutta ja hyvää johtamista tarvitaan ohjelman läpiviemiseen merkittävästi.

Tuottavuusohjelman toteuttamisen tavoitteena on varmistaa, että sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palvelut ovat jatkossakin saatavilla ja omassa ohjauksessamme Kymenlaakson alueella. Palveluita eri keinoin nykyaikaistamalla teemme kaikkemme, jotta myös Valtiovarainministeriön (VM) meille osoittama rahoitus tulisi riittämään.

Kesäkuusta lähtien Kymenlaakson maakunnan ja hyvinvointialueemme toimintaan on lyhyessä ajassa kohdistunut ja osin jo konkretisoitunut ulkopuolisia muutostekijöitä. Elinkeinöelämän rakennemuutokset perusteellisuudessa (mm. Sunila, Fazer, MM Kotkamills, Steveco) vaikuttavat suoraan ja välillisesti sosiaali- ja terveyspalveluittemme kysyntää kasvattavasti lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Tapahtumat ja toimenpiteet itärajalla ovat edellyttäneet meiltä jo nyt turvallisuus-, ennakointi- ja varautumistoimia. Turvapaikanhakijoiden ja laittomien tai määrältään hallitsemattomien rajanylittäjien mukanaan tuomat haasteet tulevat kuormittamaan suoraan ja välillisesti sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluita.

Hyvinvointialueiden yhteenlaskettu tilipäätösennuste vuodelle 2023 näyttää asettuvan noin -1,3 Mrd€ tasolle. Kymenlaakson hyvinvointialueen osalta tilinpäätösennusteemme on edelleen hyvin ”urallaan” eli noin 50 milj. euroa alijäämäinen, joka on talousarvion 2023 mukainen. Loppuvuoden osalta tulee monen asian kuitenkin vielä ”loksahtaa kohdalleen”, jotta pystymme tämän tavoitteen myös toteuttamaan.

Valtioneuvoston tasolla oleellista on tukea hyvinvointialueiden onnistumista mm. työrauhan takaamisella eli alueille ei uusia vaatimustasoja tai tehtäviä – eikä ainakaan ilman niiden mukana siirtyvää rahoitusta.

2. Strategisten tavoitteiden toteutuminen

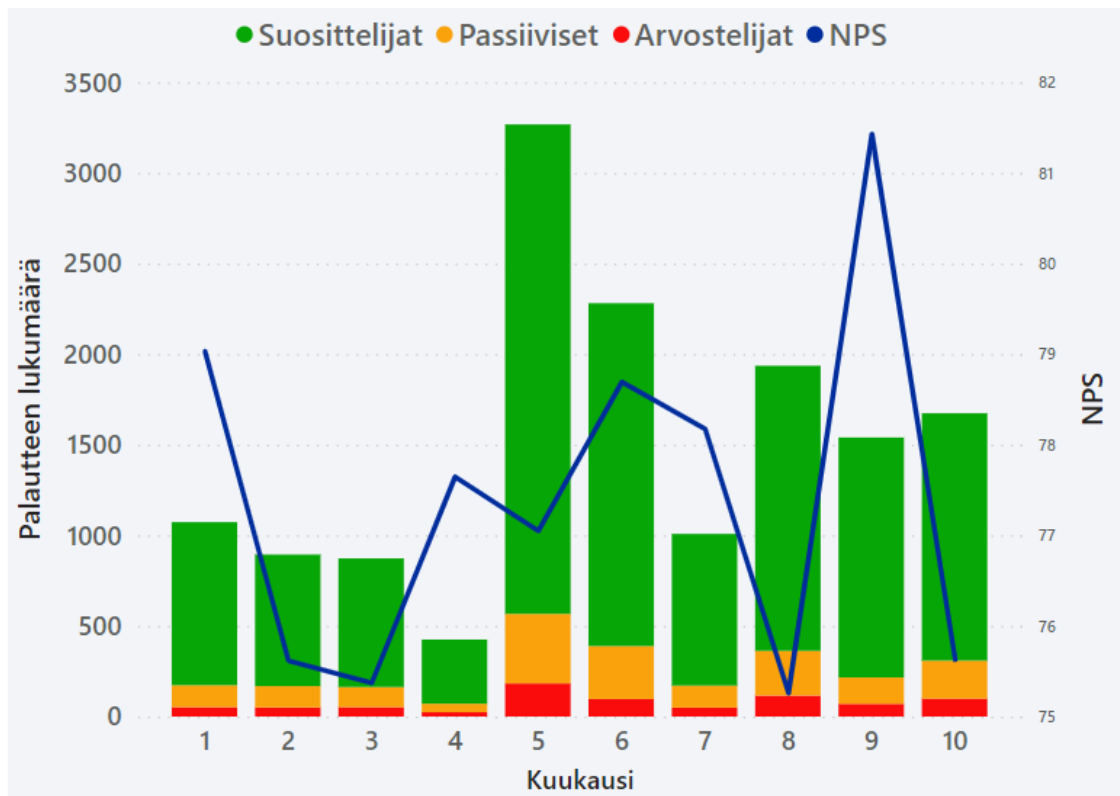
Kymenlaakson hyvinvointialueen strategiset tavoitteet vuosille 2023-2025 ovat:

- Tarpeenmukaiset ja vaikuttavat palvelut kaikille kymenlaaksolaisille
- Talouden tasapaino uudistumisen kautta
- Hyvinvoiva henkilöstö

Strategiassa määritellyt strategiset mittarit ovat asiakaskokemus, talouden tasapaino ja tuottavuus sekä henkilöstökokemus.

Asiakaskokemus

Kymenlaakson hyvinvointialueen asiakaskokemuksen (NPS) tavoite on 70, vaihteluvälin ollessa -100...+100. Asiakaskokemus on hyvällä tasolla, vaikka mittauskattavuus on vielä heikokko. Mittausta on suoritettu kaikissa terveysasemien ja hammashoidon yksiköissä sekä synnytys- ja naistenpoliikklinikkapalveluissa. Mittausta tullaan laajentamaan loppuvuoden aikana mielenterveys- ja päihdepalveluihin, kuntoutuspalveluihin sekä kuulopoliklinikalle.

Kuva 1. NPS tulos tammi-lokakuu 2023 koskien mittauksen kohteena olevia palveluja. NPS-tulos oli ajanjaksolla keskimäärin 77. Palautteen lukumäärä oli yhteensä 14 972.

Tulostavoite on toteutunut tarkastelujakson osalta tuloksen ollessa > 70.

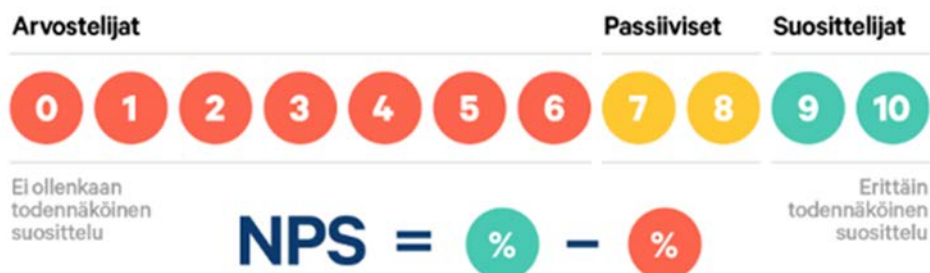
Talouden tasapaino ja tuottavuus

Kymenlaakson hyvinvointialueelle on laadittu talousarvio vuodelle 2023 sekä taloussuunnitelma vuosille 2024 ja 2025, jolloin hyvinvointialueen talous on suunniteltu tasapainottuvan niin, että taseen alijäämä tulee katettua. Talouden tasapainon osalta tavoitteena on hyvinvointialueen talousarvion toteutuminen. Hyvinvointialueen talousarvio 2023 on laadittu 50,3 milj. euroa alijäämäiseksi. Talousarvio sisältää kustannussäästötavoitetta yhteensä 27,0 milj. euroa vuodelle 2023, josta tuottavuusohjelmalla tavoiteltava osuus on 15,0 milj. euroa. Tammi-lokakuun tietojen perusteella laaditun ennusteen mukaan hyvinvointialueen alijäämä on 50,3 milj. euroa eli talousarvion mukainen. Tulostavoite, talousarvion toteutuminen, on toteutumassa tilinpäätösennusteen perusteella. Taloustilannetta kuvataan tarkemmin kappaleessa 4 Hyvinvointialueen talous.

Tuottavuusohjelman tuloksia on raportoitu kappaleessa 6 Kehittämishankkeet ja tuottavuusohjelma.

Henkilöstökokemus

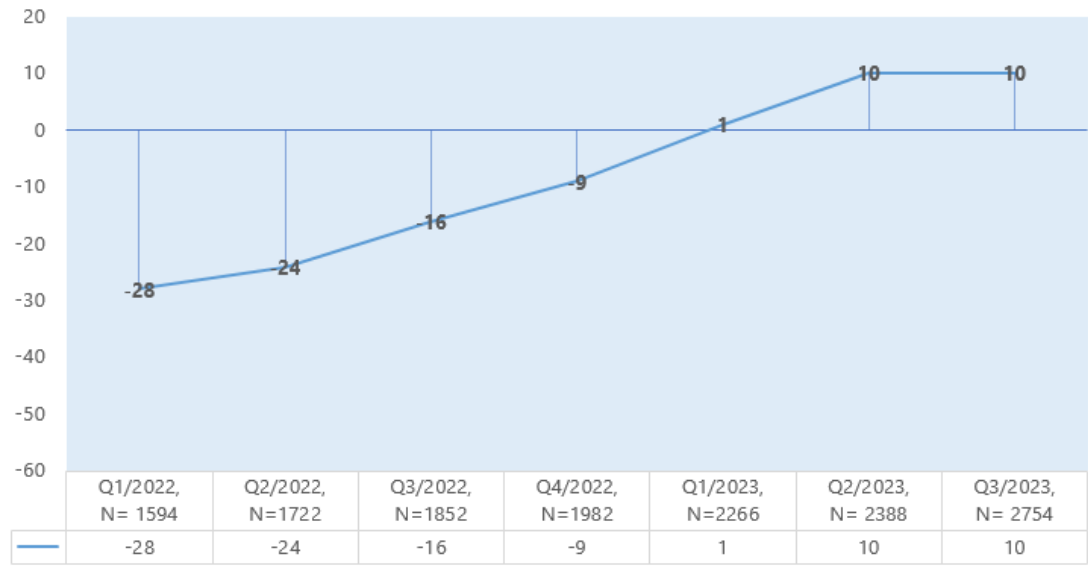
Henkilöstökokemusta mitataan eNPS (employee Net Promoter Score) eli henkilöstön suositelijaindeksillä.

Kuva 2. NPS-suositeluindeksi lasketaan vähentämällä arvostelijoiden prosenttiosuus suositelijoiden prosenttiosuudesta.

Henkilöstökokemuksen tavoite on vuoden 2023 loppuun mennessä +20, vuoden 2024 loppuun mennessä +40 ja vuoden 2025 loppuun mennessä +60.

Henkilöstökokemus pysyi syyskuussa 2023 toteutetussa kyselyssä toista kertaa mittaushistoriassa positiivisen puolella (eNPS) +10 koko hyvinvointialue tasolla, vastaajamäärän noustessa (N=2754 henkilöä, joka on 38 % Kymen HVA konsernin henkilöstöstä, 59 % esihenkilöistä). Tulostavoite +20 vuoden 2023 loppuun mennessä on tällä kehitystrendillä vielä mahdollista, kehityksen suunnan jatkuessa vahvasti positiivisena.

Kuva 3. Kuinka todennäköisesti suosittelisit työksikköäsi työpaikkana ystävällesi/tuttavallesi? eNPS-trendi 3/2022-9/2023 (Kymsote ja Kymenlaakson HVA konsernit).

3. Riskianalyysi

Perusteet

Hyvinvointialueen käynnistymisvuonna johtoa on tuettu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan keinoin havaitsemaan toimintaan kohdistuvia riskejä. Tehtyjen havaintojen ohella on pyritty varmistamaan, että riskeihin kohdistetut toimenpiteet ovat olleet vaikuttavia eli niillä on saatu aikaan tavoiteltuja positiivisia vaikutuksia suhteessa riskin aiheuttamiin negatiivisiin seurauksiin. Riskianalyysijä on tehty kahden jo toteutetun osavuosiselityksen yhteydessä. Toiminnalla on osaltaan varmistettu, että sisäinen valvonta on riittävää ja oikeassa suhteessa toiminnan sisältämiin riskeihin. Riskienhallinta on tällä hetkellä osa hyvinvointialueen säännöllistä talouden vuosikellon mukaista raportointia sekä tärkeä vaihe merkittävässä hankkeissa ja päätösten valmistelussa. Riskien arvioinnin ja raportoinnin yhteydessä analysoidaan toimintaympäristön muutoksia, tunnistetaan tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioidaan niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laaditaan tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi. Osana riskienhallintaa on toteutettu myös vaihtoehtoisten toteutusmallien ennakkollista arviointia. Kokonaisvaltaisella riskienhallinnalla on vaikutettu toiminnan jatkuvuuteen ja positiivisen riskienhallinnan kulttuurin muodostumiseen.

Kymenlaakson hyvinvointialueen riskienhallintaa ohjaavat Aluevaltuuston hyväksymät *Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen perusteet* (09/2022) sekä Aluehallituksen hyväksymä *Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje* (10/2022). Perusteiden ja ohjeiden mukaisia toimenpiteitä toteuttamalla on vahvistettu ja yhdenmukaistettu hyvinvointialueen hyvää hallintoa ja johtamista sekä varmistettu hyvinvointialueen ja koko hyvinvointialuekonsernin tavoitteiden tuloksellisen toiminnan toteutumista. Tunnistetuista riskeistä on ohjausta noudattaen poimittu suurimman riskiluvun saaneet riskit. Niiden arviointiin ja hallintamenetelmien valintaan on kohdistettu ensisijaisia toimenpiteitä.

Valittujen hallintamenetelmien jälkeenkään kaikkea riskiä ei ole välttämättä voitu kokonaan poistaa, vaan jäljelle jäävää jäännösriskiä on arvioitu uudelleen joko hyväksymällä se tai haettu sille uusia hallintamenetelmiä. Alla oleva taulukko sisältää Kymenlaakson hyvinvointialueella tunnistetut, suurimman riskiluvun saaneet riskit sekä niihin kohdistetut toimenpiteet. Kokonaisvaltaisen riskienhallinnan toteutuksen kokonaisuutta, hallintatoimenpiteiden riittävyttä ja riskin kanto-/sietokykyä arvioidaan säännöllisesti kokoontuvassa riskienhallinnan konserniryhmässä. Ryhmä on tänä vuonna kokoontunut yhteensä kolme (3) kertaa, ja kuluvan vuoden viimeinen kokous pidetään joulukuussa. Arvioinnin työkaluksi on kuluvan vuoden aikana kehitetty RiKi-App, joka saadaan laajennettuun, tulosaluetasoiseen käyttöön koulutusten myötä heti TA2024-vaiheesta alkaen.

Organisaatio	Korkein riskiluku	Kuvaus riskistä	Riskiin kohdistetut toimenpiteet	Toimenpiteiden tilanne
Aluehallitus	25	Talouden osalta tasapainoon ei päästä kolmen vuoden sisällä	Tilanneseuranta talouden raportoinnin avulla. Erityisesti kiinnitetään huomiota aikatauluun. VM neuvottelu valtakunnallisesti, muutos lakiin.	Käynnistetty
Terveyden- ja sairaanhoidon palvelut	20	Henkilöstövajaus ja jatkohoitopaikkojen puute ruuhkauttaa päivystystä ja osastoja. Hoitojonot eivät lyhene. Hoidon kustannus lisääntyy.	Yhteistyö sosiaalipalvelujen kanssa jatkohoidon tilanteen parantamiseksi.	Käynnistetty
Terveyden- ja sairaanhoidon palvelut	20	Oman henkilöstön vajaus estää suunniteltujen tehostamistoimien toteutumista ja lisää ostopalvelukustannuksia.	Terveysasemien tiimimalli käynnistetty. Suun terveydenhuollon jononpurku ostopalveluilla käynnistetty.	Ratkaistu
Terveyden- ja sairaanhoidon palvelut	20	Rekrytointi ei onnistu. Työtyytyväisyys laskee. Henkilöstövajasta joudutaan korjaamaan ostopalveluilla. Palvelujen tuottaminen väestölle kärsii, ja jonot kasvavat.	Opiskelijayhteistyötä ja opiskelijoiden sitouttamista valmistumisen jälkeen kehitetään eri tavoin (opintopolut, amanuenssuurit, yek-palvelujaksot).	Käynnistetty
Sosiaalipalvelut	25	Palvelua ei pystytty tuottamaan henkilöstövajeen vuoksi.	Rekrytointisuunnitelma, oppisopimusopiskelijoiden rekrytointi, kansainvälinen rekrytointi, riittävä varahenkilöstö ja sisäiset sijaiset, henkilöstörakenteen uudistaminen, työvuorosunnittelun uudistaminen/optimointi.	Käynnistetty
Pelastustoimi	15	Alueen turvallisuus ja vetovoima heikkenevät, jos onnettomuuksien määrä kasvaa tai tehokkaalla toiminnalla ei kyetä minimoimaan vahinkoja.	Riskianalyysin laadinta viimeistelyvaiheessa, käyttöön 8/2023. Pelastustoimen palvelutasopäätös on laadinnassa ja aluevaltuustolle hyväksyttäväksi 9/2023 tai 11/2023	Käynnistetty
Konsernipalvelut/Tulosalueet/ Riskienhallinta	15	Jatkuvuudenhallinta ei toteudu suunnitellulla tavalla, organisaatio ei hyödynnä tulosalueen osaamista, raportoitavaa tietoa mm. vaaratapahtumista ei hyödynnetä eikä koulutuksiin osallistuta.	Valmiussuunnittelua tehdään aktiivisesti toimijaverkostossa ja osallistutaan harjoituksiin, tukipalveluiden toiminnasta viestintä ja markkinointi sekä yhteistyö HRD-palveluiden kanssa.	Käynnistetty
Strategia- ja integraatiopalvelut	20	Osaavan ja riittävän henkilöstön saatavuus riittämätön, tai liian nopea vaihtuvuus, puutteellinen sitoutuminen. Osaamista ei saada, nykyiset ostopalvelut kasvavat.	Kehitetään työn tekemisen edellytyksiä. mm.työolot, etätyö, kannustinmallit, työnantajamielikuva jne. Arvioidaan tarkoituksellisesti tuotantomalli.	Käynnistetty
Kymen tuki- ja kiinteistöpalvelut Oy	9	Hyvinvointialueen palvelurakenne vielä hajallaan ja tästä aiheutuu asiakkaan näkökulmasta pompottelua/hankaluutta saada parasta mahdollista palvelua. Tästä syntyy riski, että asiakas ei saa tarvitsemaansa palvelua.	Palveluverkkotyöryhmässä tuottavuusohjelmassa asian käsittely sekä jatkuvat keskustelut toimialojen kanssa tulevista tarpeista.	Käynnistetty

Taulukko 1. Korkeimmat riskiluvut ja riskiin kohdistetut toimenpiteet.

HaiPro- ja PosiPro -raportointi

Hyvinvointialueen tasolla HaiPro asiakas -ja potilasturvallisuutta vaarantavien tapahtumien ilmoituksia on tehty raportointijärjestelmään 400 kpl enemmän kuin vuoden toisella vuosineljänneksellä. Ilmoitusten lisääntynyt määrä voi kertoa kesäajan toiminnasta, mutta myös tilanne voidaan nähdä kulttuurisena muutoksena: tapahtumien ilmoittamisella koetaan olevan vaikutusta hoidon ja hoivan turvallisuuden kehittämiseen. Ilmoituksen luonteen osalta jakauma ei ole muuttunut: edelleen 70 % ilmoituksista vaaratapahtuma kohdistui asukkaaseen, asiakkaaseen tai potilaaseen. Korkeaa prosenttilukua ylläpitää muun muassa asumispalveluiden asukkaiden kaatumis- ja putoamistapahtumat. Ilmoituksia tehtiin edelliseen kvartaaliin verrattuna enemmän tapahtumatyyppisiin tapaturma/onnettomuus (kaikki kaatumiset, putoamiset yms.) ja lääke, neste yms. sekä tiedonkulkuun ja tiedonhallintaan liittyen.

Lääkehoidon antovirheitä oli 10 % vähemmän kuin edellisellä kvartaalilla ja suuntaus on niiden osalta suotuisa. Tiedonkulkuun ja tiedonhallintaan liittyvissä ilmoituksissa nousua oli liittyen hoidon järjestelyihin (esim. lähetepuutteet). Sen sijaan hoidon/palvelun järjestelyihin ja saatavuuteen liittyvissä ilmoitusmäärissä oli laskua. Huomattavaa on, (vaikka määrä on pieni) lisääntyneet eettiseen toimintaan ja asiakkaan tunnistamiseen liittyvät ilmoitukset.

Kehittämistoimenpiteitä vaaratapahtuma-ilmoitusten perusteella on kirjattu vähemmän kuin edellisellä kvartaalilla: 1,6 % ilmoituksista. Tavoite on, että 10 %:ssa ilmoituksia on kirjattu selkeä kehittämistoimenpide vastaavan tapahtuman estämiseksi jatkossa.

PosiPro- onnistumisen ilmoitusten määrä on vähäinen verrattuna vaaratapahtumailmoitusten määrään, mutta ilmoitusten määrä on selkeästi nousussa (+ 66 %). Ilmoituksiin on kirjattu onnistuminen työskentelytavassa, yhteistyössä ja asenteessa. Onnistumisen välittömissä vaikutuksissa todetaan ilmoituksissa erityisesti asiakas-/potilasturvallisuuden ja -tyytyväisyyden parantuneen. Selkeitä toimenpiteitä ei ilmoitusten perusteella ole kirjattu.

4. Hyvinvointialueen talous

Kymenlaakson hyvinvointialueen taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, tuloslaskennan, investointien ja rahoituksen näkökulmista. Tässä kappaleessa luodaan näkymä hyvinvointialueen talouden tilanteeseen talousarvion, tammi-lokakuun toteuman ja tilinpäätösennusteen perusteella. Kappaleen lopussa on katsaus hyvinvointialueen tytäryhtiön, Kymenlaakson hyvinvointialueen tuki- ja kiinteistöpalvelut Oy:n, tilanteeseen.

Kymenlaakson hyvinvointialueella talousarvion 2023 sitovuustasot ovat aluevaltuuston osalta toimialan ulkoinen tulos ja aluehallituksen osalta tulosalueen ulkoinen tulos. Tässä kappaleessa esitetyt käyttötalous- ja tuloslaskelmaosat sisältävät ulkoiset tulokset eivätkä ne sisällä sisäisiä eriä.

4.1. Valtion rahoitus

Talousarviossa 2023 Kymenlaakson hyvinvointialueen valtion rahoitus on suuruudeltaan 801,7 milj. euroa. Valtiovarainministeriön viimeisimmän (24.11.2023) rahoituslaskelman mukaan Kymenlaakson hyvinvointialueen rahoituksen suuruus kuluvalle vuodelle on 806,0 milj. euroa. Valtion rahoitus on täten 4,2 milj. euroa talousarviota suurempi. Rahoituslaskelma vuodelle 2023 on nyt lopullinen.

4.2. Hyvinvointialueen tuloslaskelma

1 000 €	Voimassa oleva talousarvio 2023	Tilinpäätös- ennuste 2023	Toteuma 1-10 2023	Toteuma vs. Talousarvio (%)
Toimintatuotot	88 980	107 070	91 316	102,6 %
Myyntituotot	11 207	29 129	26 540	236,8 %
Maksutuotot	52 939	53 939	47 439	89,6 %
Tuet ja avustukset	17 524	16 191	10 769	61,5 %
Muut toimintatuotot	7 311	7 811	6 569	89,9 %
Toimintakulut	-940 902	-964 184	-774 500	82,3 %
Henkilöstökulut	-411 559	-401 746	-317 108	77,1 %
Palvelujen ostot	-403 697	-426 052	-348 527	86,3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-57 098	-61 019	-46 202	80,9 %
Avustukset	-13 463	-13 463	-11 293	83,9 %
Muut toimintakulut	-55 085	-61 903	-51 369	93,3 %
TOIMINTAKATE	-851 921	-857 114	-683 183	80,2 %
Valtion rahoitus	801 728	805 954	671 869	83,8 %
Rahoitustuotot ja -kulut	4 241	4 548	4 319	101,8 %
VUOSIKATE	-45 952	-46 612	-6 995	15,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-4 386	-3 726	-3 071	70,0 %
TILIKAUDEN TULOS	-50 339	-50 339	-10 066	20,0 %

Taulukko 2. Kymenlaakson hyvinvointialueen talousarvio, ennuste ja tammi-lokakuun toteuma.

Hyvinvointialueen tammi-lokakuun tulos on 10,1 milj. euroa alijäämäinen. Vuoden viimeisen osavuositarkastuksen tilinpäätösennuste on talousarvion mukainen; 50,3 milj. euroa alijäämäinen. Toimintatuottoja ennustetaan kertyvän 18,1 milj. euroa enemmän (20,3%) kuin talousarviossa. Talousarviota 2023 laadittaessa toimintatuotot arvioitiin liian pieniksi. Toimintakulut ylittävät ennusteen mukaan talousarvion 23,6 milj. eurolla (2,5%). Toimintakuluissa merkittävimmät talousarviopoikkeamat ovat henkilöstökuluissa ja palvelujen ostoissa. Henkilöstökulujen ennustetaan alittavan talousarvion 9,5 milj. eurolla siitäkin huolimatta, että henkilöstökulujen ennusteessa on huomioitu lomapalkkavelkaa 6,2 milj. euroa. Palvelujen ostojen arvioidaan ylittävän talousarvion 22,4 milj. eurolla. Erityisesti asumisen palvelujen ja kotihoidon ostojen hintojen nousu sekä ICT-palveluiden, vuokralääkäri-, laboratorio- ja kuvantamispalveluiden ostot selittävät talousarvion ylittymistä.

4.3. Toimialojen toiminta ja käyttötalous

Terveyden ja sairaanhoidon palvelut

Toiminta

Terveyden ja sairaanhoidon toimialalla tammi-lokakuu 2023 on ollut vilkkaan toiminnan jakso. Covid-epidemiatilanne vaikeutui nopeasti lokakuun lopulla, eikä sen vaikutusta loppuvuoden toimintaan ei ole mahdollista tätä kirjoitettaessa arvioida.

Hoitoon pääsyn tilanne erikoissairaanhoidossa on parantunut kuluvan vuoden alkutilanteeseen verrattuna. Hoitoa odottavien kokonaismäärä on pysynyt vuoden aikana jokseenkin vakiona, mutta sekä pitkään hoitoa odottaneiden määrä (289 potilasta), heidän prosenttiosuutensa kaikista hoitoa odottavista (7,3 %). Pitkään hoitoa odottaneita on lokakuun lopussa kirurgian erikoisaloilla. Ihotautien ja keuhkosairauksien hoitoa pitkään odottaneiden määrä on vähentynyt selvästi. Erikoissairaanhoidon läheteitä on vastaanotettu tammi-lokakuussa 62 521 kappaletta. Eniten läheteitä tulee kardiologian ja ortopedian erikoisaloille.

Perusterveydenhuollon kiireettömän hoidon hoitotakuu kiristyi syyskuun alussa, ja kiireettömään hoitoon on päästävää sen jälkeen kahdessa viikossa hoidon tarpeen toteamisesta. Vaikea lääkäripula haittaa kuitenkin perusterveydenhuoltoa, eikä sitä tällä hetkellä pystytä kompensoimaan riittävästi edes ostopalveluilla. Vaikein tilanne on Kouvolan alueella. Yksityisen yleislääkärin vastaanotolle osoitettu maksusitoumus saataneen käyttöön vielä vuoden 2023 aikana.

Perusterveyden hoitotakuun kiristymisen takia perhekeskuksen terveystilapalvelujen lääkäri-työpanosta jouduttiin siirtämään lokakuussa tilapäisesti terveysasemien vastaanotoille. Neuvoloissa ja kouluterveydenhuollossa määräaikaiset tarkastukset ovat toteutuneet kuitenkin edelleen lain mukaisesti.

Suun terveydenhuollossa hoitojonoa on purettu etukäteen ostopalveluilla, joilla kompensoidaan alueen julkisen sektorin hammaslääkäripulaa. Tavoitteena on päästä hoitotakuuseen loppuvuoden 2023 aikana.

Päivystysten vaikeat ruuhkatilanteet ovat vähentyneet alkuvuoden aikana, vaikka päivystyskäynnit ovat lisääntyneet. Lokakuun lopulla nopeasti vaikeutunut covid-epidemia on kuitenkin tuonut yksittäisiä pitkiä, jatkohoitoa odottavien potilaiden määrä on kääntynyt nousuun. Kesän aikana myös erikoissairaanhoidon jatkohoitotilat ovat pysyneet kurissa.

Jonot perusterveydenhuollon osastoilta sosiaalipalveluihin ovat pysyneet pitkinä, ja jonotajien osuus perusterveydenhuollon potilaista on korkea. Potilasvirtojen hallinnassa on tehty tiivistä yhteistyötä sosiaalipalvelujen kanssa.

Psykiatrian erikoislääkäritilanne on pysynyt vaikeana. Sairaalityöhön on saatu lähinnä tilapäisiä erikoistuvien lääkäreiden työpanoksia. Psykiatrian avovastaanotto toiminta hoitetaan lähes kokonaan ostopalveluin. Psykiatrisen sairaalan toiminta on pystytty toistaiseksi turvaamaan erittäin vaikeasta lääkäritilanteesta huolimatta.

Kuntoutuspalveluissa kuntoutuskeskus Hoikun hoitopäivien määrä on lisääntynyt edellisestä vuodesta, ja Hoikun käyttöä kuntoutuspotilaiden jatkohoitoa paikkana tehostettu.

Keskussairaalan Fb-laajennusosa luovutettiin hyvinvointialueelle syyskuussa 2023, ja sen jälkeen sinne siirtyvät päivystys- operatiivisten ja medisiinisten osastojen henkilöstö on käynyt laajaa uuden sairaalaosan perehtymis- ja käyttökoulutusohjelmaa.

Talous

1 000 €	Voimassa oleva talousarvio 2023	Tilinpäätös- ennuste 2023	Toteuma 1-10 2023	Toteuma vs. Talousarvio (%)
Toimintatuotot	26 383	43 806	38 613	146,4 %
Myyntituotot	4 148	21 571	19 175	462,2 %
Maksutuotot	19 535	19 535	17 168	87,9 %
Tuet ja avustukset	2 700	2 700	2 246	83,2 %
Muut toimintatuotot			24	
Toimintakulut	-435 613	-453 004	-367 425	84,3 %
Henkilöstökulut	-202 181	-191 124	-151 380	74,9 %
Palvelujen ostot	-157 359	-174 905	-146 133	92,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-49 644	-53 718	-41 609	83,8 %
Avustukset				
Muut toimintakulut	-26 428	-33 257	-28 303	107,1 %
TOIMINTAKATE	-409 229	-409 198	-328 813	80,3 %
Rahoitustuotot ja -kulut			-24	
VUOSIKATE	-409 229	-409 198	-328 837	80,4 %
Poistot ja arvonalentumiset			-26	
TILIKAUDEN TULOS	-409 229	-409 198	-328 863	80,4 %

Taulukko 3. Terveystalouden ja sairaanhoidon palveluiden talousarvio, ennuste ja tammi-lokakuun toteuma.

Terveystalouden ja sairaanhoidon palveluiden talousarvio on jatkunut kokonaisuutena talousarvioon verrattuna hyvällä tasolla. Myyntituotot ylittävät voimakkaasti alun perin virheellisen talousarvion, ja niiden tuomia tuloja on kasvatettu yhä maltillisesti ennusteessa.

Maksutuotoissa on lokakuun jälkeen potentiaali ylittää talousarvion noin 5 %, eli 1M€. Suurimmat kasvut ovat sekä perusterveydenhuollon että erikoissairaanhoidon laitoshoidon asiakasmaksuissa.

Henkilöstökuluissa lääkäreiden ja hoitohenkilöstön työaikakorvaukset sekä ulkopuoliset palkkiot osoittavat merkkejä arvioitua korkeammasta vuositasosta, mikä on kuitenkin luonnollista seurausta jonojen purkuun käytetystä ajasta. Kaikkineen henkilöstökulut jatkavat maltillisella tasolla. Toteutuneet ja tulevat palkankorotukset huomioiden voidaan olettaa, että henkilöstökulut alittavat alkuperäisen talousarvion. Ennustemuutosta ei kuitenkaan ole tehty, koska osa palkkaratkaisujen vaikutuksista on yhä avoinna. Palkkakustannusten alhaisempi taso selittyy täyttämättöminä rekrytoineina, ja näkyy lääkäreiden vuokratyövoimakustannusten odotettua korkeammassa toteumassa.

Inflaatiovaikutukset ovat nähtävissä palvelujen ostoissa niin asiakas- kuin kuljetuspalvelujen osalta. Euromääräisesti suurimmat nousut talousarvioon on asiakaspalvelujen ostoissa, vuokralääkärikuluissa sekä laboratorio- ja radiologiapalveluissa. Palvelujen ostojen selkeä kustannusnousu tasoittuu kuitenkin toiminnan muutosta vastaavien korkeampien myyntituottojen ja alhaisempien henkilöstökulujen myötä. Kyseisten kuluryhmien muutokset kompensoivat toisensa, jonka myötä ennustemuutoksia toimialalla ei tehty.

Aineiden ja tarvikkeiden kokonaistoteuma tulee seuraamaan alkuperäistä talousarviota, ja alittamaan aiemmin korjatun ennusteen noin 3M€. Kevästä hiipuneen kulukehityksen suurimpina tekijöinä ovat hoitotarvike ja lääkeostojen pysyminen toimialatasolla suunnittelussa raamissa.

Kymen Tuelle siirtyneen käyttöomaisuuden osalta hoitolaitteiden vuokria ei ole huomioitu talousarviossa, ja vaikuttaa, että jo aiemmin korjattu ennustetasokin tulee ylittymään hienoisesti. Muita toimintakuluja rasittaa myös ennakoitua suuremmat rakennusvuokrat.

Toimenpiteet talousarviossa pysymiseksi

Talousarvion seurannan ja raportoinnin avulla tulosalueet saavat edellytykset reagoida talousarvion kannalta merkittäviin muutoksiin. Toiminnan sujuvuutta ja laatua ylläpitämällä ja kehittämällä varmistetaan myös talousarvion toteutuminen. Hyvinvointialueen tuottavuusohjelman rinnalla tulosalueet ovat käyneet läpi omia talouden tehostamistoimiaan.

Sosiaalipalvelut

Toiminta

Sosiaalipalvelujen osalta toiminta on sujunut seitsemän tulosalueen osalta hyvin. Uutena palveluna käynnistyi sosiaalihuollon yhteinen asiakasneuvonta, joka on tukenut toiminnallaan sosiaalihuollon palvelujen järjestämistä asiakkaille.

Aikuisten sosiaalipalveluissa sosiaaliseen luototukseen liittyviä yhteydenottoja on ollut 157 kpl, sosiaalisen luototuksen hakemuksia on vastaanotettu 44 kpl ja myönnettyjä luotoja 5 kpl. Sosiaalisen kuntoutuksen toimintamalli on otettu käyttöön omana toimintana.

Sosiaalihuoltolain ja vanhuspalvelulain muutokset kuormittivat erityisesti alkuvuonna ikäihmisten asiakasohjausta. Henkilöstön poissaolot viivästyttivät asiakkaiden arviointityötä keväällä ja kesällä, syksyllä henkilöstötilanteen kohentuessa asiakastyö on sujunut hyvin.

Osassa asumisen palvelujen yksiköistä on jo otettu käyttöön työvuorosuunnittelun optimointiohjelma. Erityisryhmien asumispalveluiden kilpailutus on toteutettu syksyn aikana ja ikääntyneiden asumisen palveluiden rinnakkainen tarjouspyyntö on avattu ja tarjouskilpailu toteutettu. Oman tuotannon ikääntyneiden asumispalveluiden vahvistamiseksi on 1.9.2023 avattu Eskolakoti 3.

Asumisen palvelujen ja kotihoidon ostojen hintojen nousu on merkittävä taloudellinen riski toiminnan osalta samoin talouteen vaikuttavat kohonneet henkilöstömenot. Kotihoidon palveluissa on keskitytty toiminnan vakauttamiseen ja perustoimintojen vahvistamiseen. Henkilöstötilanne palveluissa on vakiintunut, Kouvolan alueella vakanssit ovat täynnä ja Etelä-Kymenlaakson osalta avoimia vakansseja on noin 12 kpl. Keskitetty työvuorosuunnittelu ja vakiintunut henkilöstöressurssien tilanne ovat näkyneet positiivisesti toiminnassa. Kotihoidon kilpailutus on toteutettu syksyn aikana.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa on toteutettu sosiaalihuoltolain ja lastensuojelulain mukaisten tukitoimien hankinta. Lisäksi lastensuojelun laitoshoidon kustannukset ovat nousseet merkittävästi, minkä johdosta ostopalveluiden osalta on riski talousarvion ylittymiselle.

Perhehoidon laajentuminen ikäihmisten ja vammaisten henkilöiden osalta ei ole toteutunut suunnitellun mukaisesti. Perhehoidon vahvistamiseksi tarkastetut palkkiot näkyvät kullurakenteen nousuna. Hanke perhehoidon toiminnan vahvistamiseksi käynnistyi 1.8.2023. Ensimmäinen hyvinvointialueen ja XAMK:n yhteistyönä toteuttama perhehoidon ennakoivalmennus järjestettiin syys-lokakuussa.

Vammaispalveluissa on varmistettu liikkumista tukevien palvelujen toimivuutta sekä valmistaudutaan uuteen ensi vuotta koskevaan kilpailutukseen. Tiivistetään yhteistyötä apuvälinekeskuksen kanssa sekä valmistaudutaan asunnon muutostöiden osalta kilpailutukseen. Työ- ja päivätoiminnan kokonaisuudistus on käynnistetty.

Henkilöstön saatavuushaasteet kuormittivat alkuvuodesta etenkin palvelujen järjestämisen toiminnoissa, mutta nyt tilanne on kohentunut. Henkilöstön saatavuushaasteet ilmenevät edelleen palvelutuotannossa etenkin tilapäistä henkilöstöä rekrytoitaessa mm. sairauspoissaoloihin.

Sosiaalipalvelujen oman tuotannon laajentaminen ja niihin liittyvät toimenpiteet varmistavat jatkossa asiakkaiden palvelujen saatavuuteen liittyvien riskien vähentymisen.

Talouden ja toiminnan yhteensovittaminen on ollut merkittävin haaste, koska talousraami ja asetetut taloustavoitteet heijastavat osaltaan toimintaan ja sen kehittämiseen. Erityisenä riskinä on ollut eri tulosalueiden osalta kustannusten yleinen nousu.

Talous

1 000 €	Voimassa oleva talousarvio 2023	Tilinpäätös- ennuste 2023	Toteuma 1-10 2023	Toteuma vs. Talousarvio (%)
Toimintatuotot	48 934	50 934	44 280	90,5 %
Myyntituotot	6 370	6 870	6 680	104,9 %
Maksutuotot	33 403	34 403	30 062	90,0 %
Tuet ja avustukset	2 730	2 730	1 255	46,0 %
Muut toimintatuotot	6 431	6 931	6 283	97,7 %
Toimintakulut	-382 351	-388 851	-311 300	81,4 %
Henkilöstökulut	-154 896	-157 396	-126 589	81,7 %
Palvelujen ostot	-190 886	-194 886	-155 803	81,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 762	-4 762	-2 729	57,3 %
Avustukset	-12 479	-12 479	-10 435	83,6 %
Muut toimintakulut	-19 328	-19 328	-15 744	81,5 %
TOIMINTAKATE	-333 417	-337 917	-267 020	80,1 %
Rahoitustuotot ja -kulut			-3	
VUOSIKATE	-333 417	-337 917	-267 022	80,1 %
Poistot ja arvonalentumiset			-20	
TILIKAUDEN TULOS	-333 417	-337 917	-267 042	80,1 %

Taulukko 4. Sosiaalipalveluiden talousarvio, ennuste ja tammi-lokakuun toteuma.

Sosiaalipalvelujen toimintatuotot ovat toteutuneet arvioitua paremmin. Tuet ja avustukset toteutuvat pääosin vuoden lopussa, jolloin Perheryhmäkodin toteutuneet erilliskustannukset laskutetaan Ely-keskukselta.

Toimintakulut ovat toteutuneet hieman alle talousarvion. Henkilöstökulut ovat toteutuneet hieman alle talousarvion mutta henkilösivukulujen toteumaa nostaa eläkemenojen tasausmaksu sekä avustuksina maksettujen palkkioiden sivukulut. Palvelujen ostojen toteuma on tasaisen kulutuksen tasossa, mutta omaishoidon, lastensuojelun laitoshoidon sekä vam-

maispalvelun palvelujen ostot sisältävät riskin talousarvion ylittymiseen. Aineet ja tarvikkeet ovat toteutuneet alle tasaisen kulutuksen. Avustukset ovat toteutuneet arvioidusti. Muut toimintakulut ovat toteutuneet tasaisesti hieman alle talousarvion, johtuen mm. las-kuttamattomista Kymen Tuki Oy:n erilliskustannuksista ja autojen vuokrista. Toimitilakulut sisältävät ylitysriskin asumispalveluissa, kotihoidossa ja päivätoiminnassa. Poistoja on toteutunut asiakasneuvonnassa ja asumispalveluissa. Sisäiset erät ovat toteutuneet tasaisesti hieman alle talousarvion.

Sosiaalipalvelujen talous toteutunee pääosin talousarvion mukaisesti, mutta palveluiden ostoissa ja henkilöstökuluissa on ylityspainetta.

Toimenpiteet talousarviossa pysymiseksi

Säännöllinen kulurakenteen seuranta ja tarvittavien toimenpiteiden analyysipohjainen toteuttaminen. Lisäksi tuottavuusohjelmaan liittyvien toimenpiteiden käynnistäminen, suunnittelu ja seuranta varmistavat talousraamissa pysymistä.

Pelastustoimi

Toiminta

Pelastustoimen palvelut asiakkaille ovat toteutuneet tarkasteluajankohtana kokonaisuutena hyvin. Elokuussa käyttöön otetun pelastustoimen riskianalyysin pohjalta on laadittu turvallisuuslautakunnan johdolla pelastustoimen palvelutasopäätös (2024-2026), joka hyväksyttiin aluevaltuustossa syyskuussa. Varautumisjärjestelyjä on yhteensovitettu hyvinvointialueen muiden toimijoiden kanssa.

Onnettomuuksien määrä ei ole vähentynyt ajalla 01–10/2023 tavoitteen mukaisesti. Palo-kuolemia on ollut tammi-lokakuun aikana yhteensä 3 kpl, vaikka strateginen tavoite tämän osalta on 0. Toimintavalmiusaika ensimmäisen pelastusyksikön mukaan on parantunut, ol- len 8 min 50 sek. Edellisen vuoden vastaavana tarkasteluajankohtana (01–10/2022) aika on ollut 9 min 18 sek.

Onnettomuuksien ehkäisy on toteutunut suunnitellulla tavalla turvallisuusviestinnän ja valvonnan osalta. Turvallinen siirtymä osaksi hyvinvointialueen toimintaa on toteutunut, mutta yhteensovittaminen vaatii vielä työstöä erityisesti 24 tunnin työvuoroja tekevien henkilöstöasioiden ja näiden keskitetyn työvuoro- sekä lomasuunnittelun osalta.

Pelastuslaitos on valmistellut erillisen toimintaohjelman palvelutasopäätöksen kehittämistoimien toteuttamiseksi. Kymenlaakson hyvinvointialueen pelastustoimessa valmistellaan SHQS-laatusertifiointia, joka mahdollistaa systemaattisen ja jatkuvan toiminnan uudistami- sen sekä kehittämisen. Tavoitteena on laatuauditointi helmikuussa 2024. Pelastuslaitoksen omavalvonnan ja laillisuusvalvonnan tueksi kehitetty ja vuoden 2023 lopussa tuotantoon

siirtyvä raportointijärjestelmä, joka vahvistaa tiedolla johtamista hyvinvointialueen yhteisillä tietojohtamisen alustoilla.

Talous

1 000 €	Voimassa oleva talousarvio 2023	Tilinpäätös- ennuste 2023	Toteuma 1-10 2023	Toteuma vs. Talousarvio (%)
Toimintatuotot	281	281	201	71,5 %
Myyntituotot	281	281	196	69,8 %
Maksutuotot				
Tuet ja avustukset				
Muut toimintatuotot			5	
Toimintakulut	-20 407	-20 607	-15 835	77,6 %
Henkilöstökulut	-12 679	-12 879	-9 977	78,7 %
Palvelujen ostot	-1 550	-1 850	-1 474	95,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 688	-1 388	-953	56,4 %
Avustukset				
Muut toimintakulut	-4 490	-4 490	-3 431	76,4 %
TOIMINTAKATE	-20 126	-20 326	-15 634	77,7 %
Rahoitustuotot ja -kulut				
VUOSIKATE	-20 126	-20 326	-15 634	77,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 305	-1 305	-1 080	82,8 %
TILIKAUDEN TULOS	-21 431	-21 631	-16 715	78,0 %

Taulukko 5. Pelastustoimen talousarvio, ennuste ja tammi-lokakuun toteuma.

Pelastustoimi on pysynyt toimintakulujen osalta talousarviossa. Menot on budjetoitu osittain eri tileille mille toteumaa on tullut, mutta kokonaisuus on talousarvion mukainen.

Riskinä kustannusten yleinen nousu ja nopeasti muuttunut henkilöstön saatavuustilanne, erityisesti pelastajapula. Kesäkuukausina ylityöt ovat nostaneet henkilöstökuluja, mutta tilanne on tasaantunut. Korona tai luonnononnettomuudet voivat lisätä ylityitä ja kuluja loppuvuoden aikana.

Toimenpiteet talousarviossa pysymiseksi

Pelastustoimessa seurataan toteutuneita kuluja säännöllisesti. Ennusteen mukaan toimialan koko vuoden talous toteutuu budjetoitun mukaisesti, huolimatta rajusti lisääntyneistä vahingontorjuntatehtävistä.

Konsernipalvelut

Toiminta

Hallintopalvelujen toimintaa uudistettiin osana konsernipalveluiden toimialauudistusta eriyttämällä hankinta- ja ostopalvelut omaksi tulosalueekseen. Hallintosäännön päivitysprosessi jatkui seuraavan uudistuksen valmisteluna. Sääntöuudistuksen osalta tuotettiin hyvinvointialueen vahingonkorvausten periaatteet. Tiedonhallintaryhmä jatkoi muutosvaikutusten arvioinnin mallin kehittämistä. Arkistotoimessa toteutettiin KOKS arkiston muutto uusiin tiloihin. Osana sisäisen valvonnan kokonaisuutta valmisteltiin sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelmaa.

Ostopalvelut on aloittanut 1.9.2023 omana tulosalueena vastaten ostopalveluiden koordinoinnista ja hankinnoista. Tulosalueen kehittämistyötä edistettiin tuottavuusohjelman tavoitteiden mukaisesti tavoitteena suunnitellut ja kustannusvaikuttavat ostot ja hankinnat.

HR-palveluiden osalta toiminta keskittyi vahvasti toiminnan vakauttamiseen. Yhteistoiminnan kehittäminen ja paikallinen neuvottelutoiminta jatkuivat vilkkaana. Edistettiin hyvinvointialuetasoisia henkilöstöprosesseja ja –linjauksia sekä tehtiin suunnitelmaa vielä keskeneräisten asioiden osalta. Edistettiin vahvasti uusien rekrytointimallien ja työhyvinvointia tukevien toimintamallien suunnittelua ja käyttöönottoa. Tuottavuusohjelman osalta keskiössä olivat henkilöstötoimenpiteet ja näiden suunnittelu tuottavuusohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi.

Talouspalveluiden johdolla on syksyn aikana valmisteltu talousarvio vuodelle 2024 ja taloussuunnitelma 2025–2026 epävarmuuden vallitessa. Haastetta on aiheuttanut vasta 10.10.2023 vahvistettu valtion rahoitus vuosille 2023 ja 2024. Teknistä helpotusta talousarvio- ja ennusteprosessiin on tuonut talousarvion laadinnan yhteydessä käyttöön otettu Opiferus-taloussuunnittelujärjestelmä. Taloustiedon tärkeyden korostuessa ajantasaista suunnittelua ja raportointia kehitetään edelleen, sisältäen jatkossa konsernitason.

Riskienhallintapalveluissa on talousarvioprosessiin sisältyvän riskienarviointitiedon koontiin valmistunut pilotointikäyttöön RiKi-App. Käyttökoulutukset toteutetaan TA2024-osalta tulosaluetasoisina. Vuoden 2024 alusta voimaan astuva laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta, joka velvoittaa palvelunjärjestäjää varmistamaan tehtäviensä lainmukaisen hoitamisen omavalvonnan keinoin. Koko HVA:n toiminnan käsittävää omavalvontaa koordinoimaan on lokakuussa nimetty työryhmä. Valtioneuvoston 01.04.2023 voimaan tullut asetus varautumistoimenpiteisiin edellyttää mm. yhteistyötä HUS YTA -valmiuskeskus- ja tilannekuvatoiminnoissa, kansallisen ja alueellisen riskiarvioinnin huomioimisen toiminnan suunnittelussa sekä valmiuden ylläpitovelvoitteen säännöllisellä harjoitustoiminnalla. Tavoitteena on ajantasaiseen tilannekuvatietoon perustuva johtamisen malli niin normaalioloissa, häiriötilanteissa kuin poikkeusoloissa.

Viestintäpalveluissa keskityttiin varmistamaan viestintäohjelman mukaisen viestinnän suunnittelua ja toteuttamista. Syksyn aikana muutosviestinnän tarve kasvoi jälleen mm.

tuottavuusohjelman toimeenpanon käynnistyessä. Uuden organisaation tarpeiden mukaisen viestinnän prosessien ja toimintamallien luominen jatkui ja jatkuu koko toimintavuoden. Näihin liittyviä viestintäkoulutuksia suunnitellaan alkamaan vuonna 2024. Viestinnän kehittämistoimissa edistettiin erityisesti sosiaalisen median toiminnan yhdenmukaistamisessa ja työyhteisöviestinnän keinojen vahvistamisessa.

Talous

1 000 €	Voimassa oleva talousarvio 2023	Tilinpäätös- ennuste 2023	Toteuma 1-10 2023	Toteuma vs. Talousarvio (%)
Toimintatuotot	2 050	2 050	690	33,7 %
Myyntituotot			76	
Maksutuotot			208	
Tuet ja avustukset	1 200	1 200	309	25,7 %
Muut toimintatuotot	850	850	97	11,4 %
Toimintakulut	-27 899	-28 024	-19 917	71,4 %
Henkilöstökulut	-11 525	-11 615	-6 875	59,7 %
Palvelujen ostot	-13 851	-14 151	-11 463	82,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-267	-212	-95	35,5 %
Avustukset				
Muut toimintakulut	-2 256	-2 046	-1 484	65,8 %
TOIMINTAKATE	-25 849	-25 974	-19 227	74,4 %
Rahoitustuotot ja -kulut	4 241	4 548	4 347	102,5 %
VUOSIKATE	-21 608	-21 426	-14 880	68,9 %
Poistot ja arvonalentumiset				
TILIKAUDEN TULOS	-21 608	-21 426	-14 880	68,9 %

Taulukko 6. Konsernipalveluiden talousarvio, ennuste ja tammi-lokakuun toteuma.

Toimintakatteen toteuma on 74,4 % koko vuoden talousarviosta, selvästi alle tasaisen kertymän 83,3%. Toimintakulut ovat toteutuneet 71,4 %, jossa huomioituu mm. kesäkuussa suoritettujen henkilöstökuluina kirjautuvien lomakorvauksien sekä kesän jälkeen toteutettujen henkilöstörekrytoimien. Talousarvion henkilöstökuluissa on noin 2,0 miljoonan euron keskitetty varaus henkilökohtaisten lisien palkkamenoihin. Lisäksi on suoritettu toimialoittain, joten varaus jätetään muiden loppuvuoden yllättävien menojen katteeksi, eikä sitä huomioida tässä vaiheessa ennusteesta tulosta parantavana. Talousarvion toimintatuotot ovat toteutuneet 33,7 %, selvästi alle tasaisen kertymän. Erotusta selittää loppuvuodelle painottuvat erät erilaisista korvauksista. Vaikka eriin sisältyy epävarmuutta, niin edellisten vuosien (Kymsote) aikana kertyneet erät selittäisivät toimintatuottojen poikkeamaa. Rahoitustuotot ovat kertyneet budjetoitua suurempina, joita selittää tarkastelujakson aikana tehdyt tilitykset. Toi-

mintakuluissa palvelujen ostojen osuus on taittunut alkuvuodesta ja loppuvuosi ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisena. Konsernipalveluiden osalta ennustetaan varaus huomioiden talousarvion mukaista toteumaa.

Konsernipalveluilla on keskeinen mahdollistajan rooli tuottavuusohjelman toteutuksessa. Tuki toimenpiteille edellyttää tuottavuuden arviointia sekä kustannussäästöjen toteutumien seuranta osallistumalla aktiivisesti ohjelman mukaisiin toimenpiteisiin.

Toimenpiteet talousarviossa pysymiseksi

Konsernipalveluihin kohdistuu myös talousarvioon budjetoimattomia kustannuksia, joten talousarvion toteutumisen varmistamiseksi konsernipalveluissa jatketaan kriittistä talouden seuranta erityisesti ulkoisten ostopalvelujen hankinnassa sekä henkilöstökustannusten kehittämisessä. Lisäksi loppuvuonna voi tulla ennakoimattomia kuluja, joihin varautuminen on perusteltua ja turvata talousarvion mukainen toteuma.

Strategia- ja integraatiopalvelut

Toiminta

Integraatiopalvelut tuottavat valtaosan palveluistaan muille tulosalueille tai alueen kuntiin. Työssä korostuu vahva verkostotyö. TE-palveluiden tulevien muutosten vuoksi Kymenlaaksoon perustetaan kaksi työllisyysaluetta (Kouvola ja Etelä-Kymenlaakso). Psykologisten tutkimusten kilpailutuksessa valmisteltiin optiokauden käyttöönottoa ja ostopalveluvaltuutuksen käyttöönottoa potilastietojen kirjaamisessa. Sihteeripalveluissa jatkettiin alkuvuonna toteutettua resurssiohjausta, jonka tavoitteena on hoitotyön toimistotehtävien siirtäminen palvelusihteereille. Asiakaspäälliköt valmistelivat asiakkuuden johtamisen mallin, joka käsiteltiin hyvinvointialueen johtoryhmässä. Mallia kokeillaan läkkäiden kotiutusprosessin/palvelupolun kehittämisessä.

Kehittämispalvelujen tulosalueella on tuettu hyvinvointialueen järjestämävastuulla olevan palvelutuotannon strategian mukaista uudistumista. Hanketyön tuki on kohdentunut meillä olevien hankkeiden toimeenpanon edistämiseen. Yhteiskehittämisen osalta Big Room työpajoja (ml. tuottavuusohjelma) on järjestetty Q3 ajalla 113 ja näiden kautta kehittämiseen on osallistunut 1322 ammattilaista. Digitaalisten palveluiden kehityksessä suunnittelu- ja toteutus keskittyy digitaalisen sote-keskuksen palveluiden määrittelyyn ja käyttöönottoon sekä asiointialustan kilpailutuksen valmisteluun. Asiakaskokemuksen kehittämistyössä on vahvistettu uudistetun palautepalvelun käyttöä ja rakennettu palautteen antoon ja asiakaspalautteen käsittelyn yhtenäistämisen toimintamallia.

Laadunhallintajärjestelmään liittyviä laaduntunnustus/ylläpito auditointeja on tehty elo-lokakuun aikana viidelle toimialueelle ja niissä 52 eri yksikköön. Auditoinneissa olemme tähän mennessä saaneet 32 lisänäyttöä, joihin tulee antaa vastine kolmen kuukauden sisällä eli vaatimuksenmukaisuudet eivät täyty suhteessa lakiin, asetuksiin ja hyviin hoitokäytäntöihin nähden. IMS- toimintajärjestelmään keskeisten prosessien kuvaamista jatkettu, vaatii johdon sitoutumista ottaa prosessit päivittäisen työn, johtamisen ja perehdyttämisen apuvälineeksi.

Elo-lokakuu oli erityisen vaativa jakso tietohallintopalveluissa, koska kaikilla osa-alueilla järjestelmiä päivitettiin. Siitä huolimatta KOKS:n uusien tilojen ICT:n asennukset etenivät suunnitellusti ja talousjärjestelmän tuotantopäivitys tehtiin häiriöttä. Terveys Lifecaren Suomen modernein versio otettiin käyttöön syyskuun lopussa. Projekti onnistui erinomaisesti, mutta ohjelmistotoimittajalla oli vaikeuksia suoriutua jatkuvasta palvelusta ja tietohallintopalvelut venyi tilanteessa. Kyberhyökkäysten määrä on ollut jaksolla suuri. Hyvinvointialueen vahva kybersuojausratkaisu on osoittautunut tarpeelliseksi.

Raportointikaudella jatkettiin ensiapukoulutuksen järjestämistä ja valmisteltiin ensiapukoulutusten toimittajan kilpailutusta sopimuskaudelle 2024-2025.

Fb-osan käyttöönottokoulutukset alkoivat onnistuneesti ja henkilöstö osallistui hyvin lakisääteisiin koulutuksiin. Vuoden 2024 koulutustarjonnan valmistelu aloitettiin ja samalla jatkettiin Love lääkehoito-osaamisen varmistamisen digitalisointiprojektia. Työnohjausten kilpailutuksen valmistelu käynnistettiin sopimuskaudeksi 2024-2025. Lisää henkilöstön osaamisen kehittämisestä kappaleessa 5.3. Osaamisen kehittäminen.

Talous

1 000 €	Voimassa oleva talousarvio 2023	Tilinpäätös- ennuste 2023	Toteuma 1-10 2023	Toteuma vs. Talousarvio (%)
Toimintatuotot	11 332	9 999	7 532	66,5 %
Myyntituotot	408	408	413	101,2 %
Maksutuotot				
Tuet ja avustukset	10 894	9 561	6 958	63,9 %
Muut toimintatuotot	30	30	161	536,1 %
Toimintakulut	-73 669	-72 736	-59 251	80,4 %
Henkilöstökulut	-29 634	-28 089	-21 755	73,4 %
Palvelujen ostot	-39 906	-40 115	-33 562	84,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-737	-939	-813	110,4 %
Avustukset	-822	-822	-719	87,5 %
Muut toimintakulut	-2 570	-2 770	-2 402	93,5 %
TOIMINTAKATE	-62 337	-62 737	-51 719	83,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut			-1	
VUOSIKATE	-62 337	-62 737	-51 720	83,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-3 081	-2 421	-1 944	63,1 %
TILIKAUDEN TULOS	-65 418	-65 158	-53 664	82,0 %

Taulukko 7. Strategia- ja integraatiopalveluiden talousarvio, ennuste ja tammi-lokakuun toteuma.

Strategia- ja integraatiopalveluiden toiminta kokonaisuudessaan on ajalla 01–10/2023 toteutunut talousarvion mukaisesti. Palkkakulut ovat toteutuneet alle talousarvion, pääsääntöisesti siksi, että psykologien rekrytoinneissa on ollut haasteita. Toimialan palveluiden ostojen ennustetaan toteutuvan hieman talousarviota suurempina. Tietohallintopalveluiden talouden toteuma on edellä talousarviosta ja ennuste on, että sen osalta talousarvio ylittyy noin 2,5 milj. eurolla. Digipalveluiden nopea kehitystyö on lisännyt ICT-kuluja, ja kaikkiin kuluihin ei ole osattu varautua talousarvion tekovaiheessa. Lisäksi taloushallinnon kanssa on keväällä 2023 päätetty ohjata lähes kaikki konsernin ICT kulut (mm. yksikkökohtaiset turvajärjestelmät) Tietohallintopalveluiden kustannuspaikalle. Myöskin tämänhetkisen trendin mukaisesti ICT:n kokonaiskustannuksia on siirtynyt investoinneista palvelukuluiksi ja tämä näkyy talousarviolukuja alhaisempina poistoina.

Vaikka Strategia- ja integraatiopalveluiden talousarvion ei kaikkien tulosalueiden osalta ennusteta toteutuvan talousarvion mukaisena, niin toimialan koko vuoden tuloksen ennustetaan kuitenkin pysyvän talousarviossa.

Toimenpiteet talousarviossa pysymiseksi

Strategia- ja integraatiopalveluiden osalta parhaat keinot pysyä talousarviossa on, että hankintoja tehdään harkiten ja ICT-palveluiden kuluja seurataan tehostetusti. Lisäksi panostetaan psykologien rekrytointiin, jotta ostopalvelukuluja saadaan vähennettyä.

Toimielinorganisaatio

Toiminta

Aluevaltuusto on kokoontunut tarkastelujaksolla viisi ja aluehallitus 14 kertaa. Lisäksi molemmat toimielimet ovat pitäneet tiedonantokokouksia ennen varsinaisia kokouksia.

Vahvistetun organisaatiomallin mukaiset lautakunnat ja jaostot ovat jatkaneet toimintaansa ml. kansalliskielilautakunta, joka aloitti toimintansa toukokuussa. Vaikuttamistoi-
mielinten kokoontumiset ovat jatkuneet syksyn aikana. Lokakuussa havaittiin virheitä nuorisovaltuuston kokouspalkkioiden maksussa ja valmistelua on selkiytetty virheiden estämiseksi.

Toimielimet ovat kokoontuneet eri puolilla hyvinvointialuetta, ja lisäksi aluevaltuuston kokoukset on striimattu ja tallenteet jaettu internetiin.

Talous

1 000 €	Voimassa oleva talousarvio 2023	Tilinpäätös- ennuste 2023	Toteuma 1-10 2023	Toteuma vs. Talousarvio (%)
Toimintatuotot				
Myyntituotot				
Maksutuotot				
Tuet ja avustukset				
Muut toimintatuotot				
Toimintakulut	-964	-964	-771	80,0 %
Henkilöstökulut	-643	-643	-533	82,8 %
Palvelujen ostot	-146	-146	-92	63,3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			-4	
Avustukset	-162	-162	-139	85,5 %
Muut toimintakulut	-12	-12	-4	29,3 %
TOIMINTAKATE	-964	-964	-771	80,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut				
VUOSIKATE	-964	-964	-771	80,0 %
Poistot ja arvonalentumiset				
TILIKAUDEN TULOS	-964	-964	-771	80,0 %

Taulukko 8. Toimielinorganisaation talousarvio, ennuste ja tammi-lokakuun toteuma.

Toimielinorganisaation talous on toteutunut talousarvion mukaisesti.

Toimenpiteet talousarviossa pysymiseksi

Toimielinten kokouksia, koulutuksia ja seminaareja pidetään suunnitellusti ja harkiten sekä ennakkopäätösten mukaisesti. Etäkokouksia pidetään silloin kuin se toimielimen toiminnan kannalta on tarkoituksenmukaista.

4.4. Hyvinvointialueen investoinnit

Muutetussa investointisuunnitelmassa Kymenlaakson hyvinvointialueen omat investoinnit vuodelle 2023 ovat 6,1 milj. euroa. Investointeja vastaavina sopimuksina toteutettavat, vuodelle 2023 sitoutuneet hankinnat ovat 183,0 milj. euroa, jotka on suunniteltu toteutettavaksi vuosien 2023–2028 aikana. Aluevaltuuston päätöksellä (25.4.2023) ministeriöltä haettiin ja saatiin elokuussa 2023 luvat investointisuunnitelman muutoksiin, joista merkittävimpinä muutoksina ovat isotooppilaitteiston hankinta 0,8 milj. euroa sekä Siltakylän paloasema 2,0 milj. euroa. Samassa yhteydessä joidenkin rakennushankkeiden aikataulua tarkennettiin.

1 000 €	Alkuperäinen TA 2023 Sitoutumis- vuoden mu- kaisesti	Muutettu TA 2023 Sitoutumis- vuoden mu- kaisesti	ENNUSTE 2023 Toteutus- vuosi 2023	ENNUSTE 2023 Sitoutumis- vuoden mu- kaisesti	TOTEUMA 1-10 2023
Pysyvät vastaavat	9 213	6 064	6 064	6 064	2 563
Laite- ja kalustohankinnat	1 672	1 634	1 634	1 634	708
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	7 541	4 430	4 430	4 430	1 855
Investointeja vastaavat sopimukset	136 071	182 963	34 042	182 963	23 782
Rakennukset	131 896	174 796	25 875	174 796	23 523
Laite- ja kalustohankinnat	4 175	8 167	8 167	8 167	259
Investointituet	7 773	4 430	4 430	4 330	0
Nettoinvestoinnit yh- teensä	137 511	184 597	35 676	184 697	26 345
Vuotuinen vuokravas- tuiden muutos	22 835	8 625	7 765	8 625	993

Taulukko 9. Investointien talousarvio, tammi-lokakuun toteuma ja ennuste investoinnin toteutus- ja sitoutumisvuoden mukaisesti.

Ministeriöihin investointisuunnitelma esitetään investointien käynnistymisen eli hankinnan sitoutumisvuoden mukaisesti. Menettelyn tarkoituksena on varata investointiraha koko hankkeen ajalle niin, että hanke voidaan toteuttaa valmiiksi käynnistymisvuoden investointiluvalla. Talousarviossa investoinnit ovat rakennusinvestointeja lukuun ottamatta pääsääntöisesti yksivuotisia. Rakennusten vuoden 2023 toteutuksen osuus talousarviossa on 23,4 milj. euroa koko sitoutuneen rakennusinvestointikannan ollessa 174,8 milj. euroa. Vuodelle 2023 suunniteltu käyttöömaisuushankintoja sisältävä liikkeenluovutus Kymen Tu-elle on toteutunut jo 31.12.2022 Kymsotessa. Tästä johtuen vuotuinen vuokravastuun- nuste ei sisällä talousarviosta poiketen 31.12.2022 toteutuneen liikkeenluovutuksen osuutta.

Taulukon 9. mukaisesti investoinnit ovat toteutumassa muutetun talousarvion mukaisesti. Sitoutuneiden rakennushankkeiden vuoden 2023 ennuste on korjattu vastaamaan arvioi- tua, talousarviovuodelle kohdistuvaa kertymää 25,9 milj. euroa. Ennusteen mukaan net- toinvestoinnit toteutuisivat 184,6 milj. euron suuruisena sitoutumisvuoden mukaisesti tar- kasteltuna.

4.5. Hyvinvointialueen rahoitus

1 000 €	Alkuperäinen TA 2023	Muutettu TA 2023	Ennuste 2023	Toteuma 1-10 2023
Toiminnan rahavirta	-45 952	-45 576	-46 612	-6 995
Vuosikate	-45 952	-45 576	-46 612	-6 995
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjauserät				
Investointien rahavirta		-1 634	-1 634	-1 018
Investointimenot		-6 064	-6 064	-1 018
Rahoitusosuudet investointimenoihin			4 430	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		4 430		
Toiminnan ja investointien rahavirta	-45 952	-47 210	-48 246	-8 013
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys		-90 000	-90 000	
Antolainasaamisten vähennys				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		90 000	90 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-582	-582		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	10 000	-70 000	-90 300	-110 351
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset			-751	-751
Vaihto-omaisuuden muutos				
Saamisten muutos			55 576	55 576
Korottomien velkojen muutos			-59 521	-59 521
Rahoituksen rahavirta	9 418	-70 582	-94 996	-115 047
Rahavarojen muutos	-36 534	-117 792	-143 242	-123 060
Rahavarat 31.12.	13 466	84 505	59 055	79 237
Rahavarat 1.1.	50 000	202 297	202 297	202 297

Taulukko 10. Kymenlaakson hyvinvointialueen rahoituslaskelma talousarvio-, ennuste- ja toteumatiedoin. Muutetussa talousarviossa ja ennusteessa on lisätty joulukuulle 2023 suunniteltu, sairaalahankkeisiin varattu Euroopan investointipankin laina 90,0 milj. euroa, joka edelleen lainoitetaan Kymen Tuelle. Lyhytaikaisten lainojen muutoksessa 90,3 milj. euroa on esitetty pitkäaikaisten lainojen lyhennykset, kuntatodistusten takaisinmaksu ja konsernitilin velkaosuuden muutos. Rahavaroiksi 31.12.2023 ennustetaan 59,0 milj. euroa.

4.6. Talousarviomuutokset

Kymenlaakson hyvinvointialueen talousarvioon on tehty kuluvan vuoden aikana teknisiä muutoksia, joissa käyttötalouden määrärahoja on korjattu vastaamaan paremmin toteutusta. Korjauksia on tehty toimialojen kustannuspaikkojen ja tilien välillä. Nämä siirrot eivät ole muuttaneet talousarvion sitovuustasoa.

Talousarvion loppusummaan ja tulostavoitteisiin vaikuttavia muutoksia ei tehdä vuoden viimeisen osavuositarkastuksen yhteydessä. Hyvinvointialueen talousarvio olisi toteutuksessa tilinpäätösennusteen perusteella. Osavuositarkastuksen tilinpäätösennuste sisältää edelleen epävarmuutta, vaikka ennustetta laatiessa on ollut kymmenen kuukauden toteutustiedossa. Selkeitä talousarvion muutostarpeita ei ole tiedossa osavuositarkastuksen laadinnan hetkellä.

4.7. Kymenlaakson hyvinvointialueen tuki- ja kiinteistöpalvelut Oy

Kymenlaakson hyvinvointialueen tuki- ja kiinteistöpalvelut Oy eli Kymen Tuki on Kymenlaakson hyvinvointialueen konserniin kuuluva tytäryhtiö, joka tarjoaa monipuolisia tukipalveluita ja vastaa toimitilojen omistamisesta ja hallinnoinnista hyvinvointialueella. Hyvinvointialue omistaa yhtiöstä 100 %.

Yhtiöllä oli lokakuun lopussa 560 työntekijää (vuonna 2022 keskimäärin 422). Hyvinvointialueelta siirtyi 1.1.2023 yhtiölle yhteensä 44 työntekijää. Yhtiössä mitataan henkilöstökokemusta samalla kyselyllä kuin hyvinvointialueella eli neljä kertaa vuodessa. Uusin henkilöstökokemuskysely toteutettiin syys-lokakuun vaihteessa. eNPS tulos oli +7 ja vastaajia oli yhtiöstä yhteensä 129. eNPS-kyselyn tulos oli sama kuin heinäkuussa toteutetussa kyselyssä.

Yhtiölle siirtyi liikkeenluovutuksella vuoden 2022 lopussa Kymsotelta sisäinen logistiikka ja hoitolaitekeskus. Samassa yhteydessä siirrettiin Kymsoten irtain omaisuus yhtiöön apportina. Omaisuuden siirron avulla valmistauduttiin suureen muutokseen vuoden 2023 alusta, jolloin yhtiö vastaa kaikista hyvinvointialuekonsernin investoinnista pois lukien pelastuslaitos- ja ict-investoinnit. Yhtiö tekee käyttäjän tilaamat investoinnit ja vuokraa ne palveluna hyvinvointialueelle.

Yhtiön liikevaihto tammi-lokakuussa 2023 oli 63,7 milj. euroa ja tulos oli tappiollinen 1,1 milj. euroa. Tulosennuste koko vuoden osalta on lähellä nollaa tai hieman tappiollinen. Yhtiön laskutus on saatu pääosin ajan tasalle. Loppuvuoden osalta on laskuttamatta joitain hallinnollisia kustannuksia sekä rakennuksiin liittyviä erillisveloituksia.

Varsinaisia rakennushankkeita yhtiöllä ei ollut lokakuun 2023 lopussa käynnissä, muutamia pienempiä muutostöitä on menossa mm. Karhulan sairaalan tiloissa. Kymenlaakson keskussairaalan uusi Fb-osa vastaanotettiin syyskuun lopussa ja toiminta siellä alkaa tammi-kuussa 2024. Yhtiöllä on alkuvuonna 2024 jatkumassa seuraavat projektit keskussairaalan

alueella heti kun väistöratkaisut saadaan käyttöön. Useampi muu rakennushanke eri puolilla Kymenlaaksoa on valmistelussa ja osa niistä lähtee tuotantoon vuoden 2023 loppupuolella tai vuoden 2024 alkupuolella.

Yhtiön tavoitteena on saada yhtiön uusien toimintojen osalta prosesseja hiottua toimivammaksi loppuvuoden aikana. Ensimmäisenä saatetaan ajan tasalle yhtiön talousprosessit uusien toimintojen osalta ja näin hyvinvointialueen ennustettavuus ja tiedon oikea-aikaisuus paranevat. Yhtiö osallistuu myös hyvinvointialueen tuottavuusohjelmaan, mm. toimitilaverkoston optimoinnin osalta sekä erilaisen robotisaation tutkimisen osalta.

5. Henkilöstö

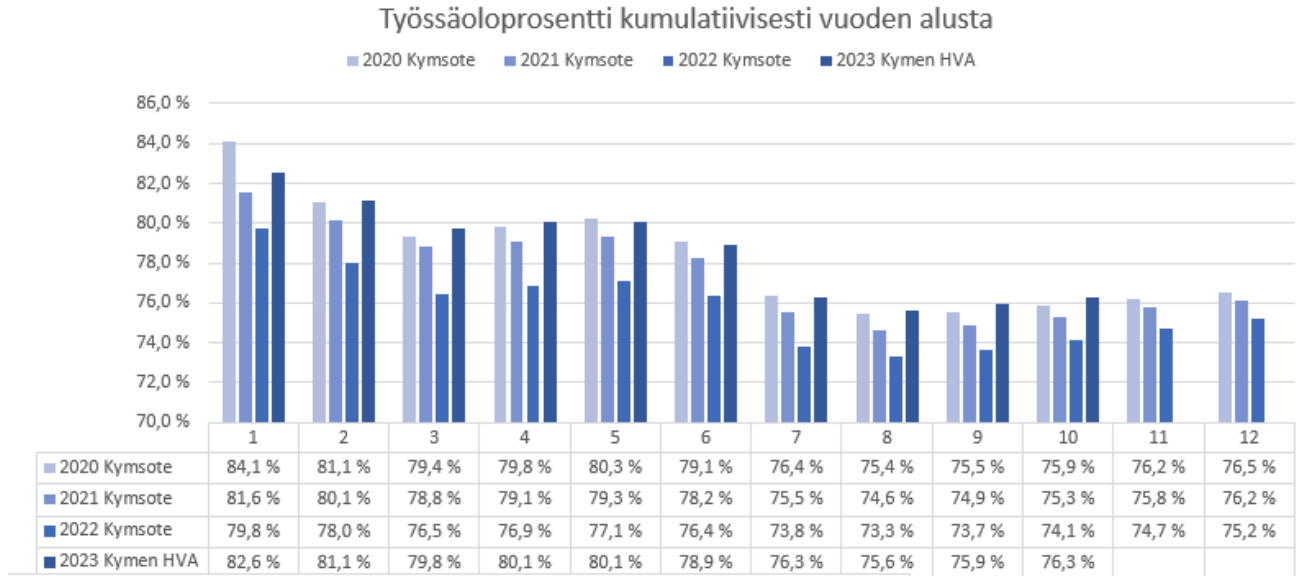
Henkilöstöosuudessa on esitetty Kymenlaakson hyvinvointialueen rinnalla vertailutietona Kymenlaakson edellisten vuosien tunnuslukuja. Näin on menetelty sellaisissa kohdissa, joissa suuntaa antava vertailtavuus on mahdollista. On kuitenkin huomattava, että tunnusluvut eivät ole suoraan verrannollisia toisiinsa uuden organisaation myötä tapahtuneista henkilöstömuutoksista johtuen. Merkittävimpänä henkilöstömuutoksena mainittakoon Kymenlaakson pelastuslaitos, noin 200 työntekijän lisäys.

5.1. Henkilöstöresurssit

Kymenlaakson hyvinvointialueen (pl. Kymen Tuki) henkilöstömäärä on ollut kuluvan vuoden tammi-lokakuussa keskimäärin 6 650 työntekijää, joista noin 5 850 on työskennellyt sosiaalipalveluiden ja terveyden/sairaanhoidon palveluiden toimialoilla. Tarkasteltavalle aikavälille osuva kesäkausi (touko-heinäkuu) ja sen vuoksi normaalia suurempi määräaikaisen henkilöstön määrä nostaa keskimääräistä työntekijämäärää. Naisten osuus henkilöstöstä on ollut kuluvana vuonna keskimäärin 86 % ja henkilöstön keski-ikä noin 43 vuotta.

Vakituisen työntekijöiden määrä on ollut vuoden 2023 aikana noin 5 650 (85 % henkilöstöstä). Vakituisten työntekijöiden osuus on ollut toimialoista suurin pelastuslaitoksella (88 %) ja pienin konsernipalveluissa (71 %). Ammattiryhmittäin tarkasteltuna kolme suurinta ovat olleet Eriasteiset sairaanhoitajat, Muu hoitohenkilöstö sekä Sosiaalityö, joiden yhteenlaskettu osuus henkilöstöstä on ollut 80 %. Loput 20 % jakautuu yhdeksään ammattiryhmään. Vakituisten työntekijöiden osuus on ollut suurin hallinto- ja toimistohenkilöstössä (94 %) ja pienin asiantuntijoissa (alle 70 %).

Osa-aikatyöstä sekä palkattomista poissaoloista johtuen keskimäärin 6 650 työntekijän henkilöstö on tarkoittanut maksettuna työpanoksena tarkasteltuna vajaata 6 100 työntekijää. Tehollisen työssäoloajan osuutta käytettävissä olevasta työajasta kuvaava työssäolo-prosentti on ollut kuluvan vuoden aikana kumulatiivisesti lähes poikkeuksetta korkeampi kuin Kymenlaakson aiempina vuosina vastaavina ajankohtina (Kuva 5). Näin ollen edelliset kolme vuotta jatkunut työssäolo-prosentin lasku näyttää taittuneen. Selittävinä tekijöinä tässä ovat muun muassa aiempaa pienempi poissaolokertymä sekä hyvinvointialueen myötä organisaatioon uusina tulleiden toimialojen ja henkilöstöryhmien keskimääräistä korkeammat työssäolo-prosentit.

Kuva 5. Työssäolo prosentti kumulatiivisesti vuoden alusta Kymenlaakson hyvinvointialueella vuonna 2023 ja Kymsotessa 2020-2022.

Tarkasteltaessa vuoden 2023 Kymenlaakson hyvinvointialueen kumulatiivisia tietoja toimialoittain havaitaan työssäolo prosentissa huomattavia eroja toimialojen välillä (Taulukko 11). Kesälomakausi näkyy työssäolo prosentissa siten, että kumulatiiviset arvot ovat tammi-lokuussa kauttaaltaan pienempiä kuin vastaavat luvut tammi-huhtikuussa tai tammi-lokakuussa olivat. Hyvinvointialueen kokonaistilanne määrittynyt pitkälti kahden suurimman toimialan, sosiaalipalveluiden ja terveyden/sairaanhoitopalveluiden, perusteella, joissa työssäolo prosentti on toimialoista alhaisin.

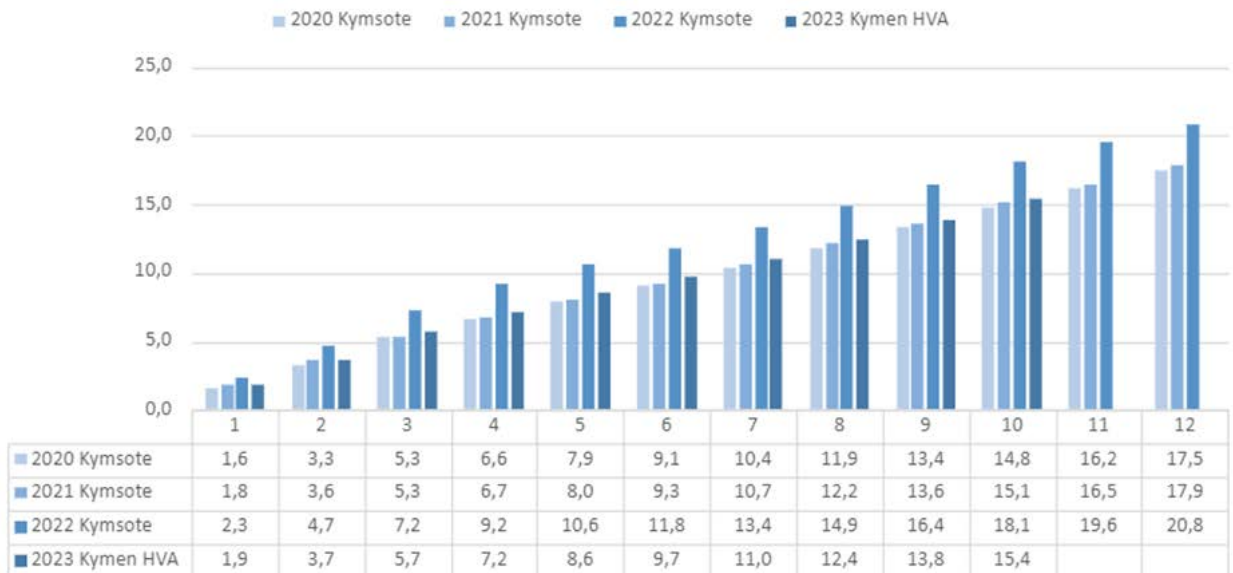
Työssäolo prosentti kumulatiivisesti vuoden alusta					
Toimiala	helmi.23	huhti.23	kesä.23	elo.23	loka.23
Sosiaalipalvelut	80,2 %	79,5 %	78,5 %	75,7 %	76,2 %
Terveyden/sairaanhoitopalvelut	80,5 %	79,3 %	78,3 %	74,7 %	75,5 %
Strategia- ja integraatiopalvelut	88,2 %	85,5 %	83,8 %	78,6 %	79,8 %
Pelastuslaitos	85,3 %	83,0 %	80,9 %	78,0 %	78,1 %
Konsernipalvelut	90,3 %	88,3 %	85,7 %	80,4 %	81,4 %
Kymenlaakson HVA yhteensä	81,1 %	80,1 %	78,9 %	75,6 %	76,3 %

Taulukko 11. Kumulatiivinen työssäolo prosentti Kymenlaakson hyvinvointialueen toimialoilla vuonna 2023.

5.2. Sairastavuus ja työsuojelu

Kuluvana vuonna sairauspoissaoloissa koronan vaikutus on ollut tähän mennessä marginaalinen, mikä näkyy siinä, ettei poissaoloissa olla vuoden 2022 luvuissa. Koronatilanne on kuitenkin lokakuun aikana nopeasti heikentynyt, mikä todennäköisesti lisää sairauspoissaolojen määrää loppuvuoden aikana. Toisaalta kuluvan vuoden kumulatiivinen sairauspoissaolokertymä/henkilö (lokakuun lopussa 15,4 pv/hlö) on suurempi kuin Kymsotessa vastaavana ajankohtana vuosina 2020-2021 (Kuva 6). Tämä viittaa siihen, että henkilöstön niin sanottu koronakorjattu sairastavuus on vähintään Kymsote-vuosien tasolla tai jopa sitä korkeampi.

Sairauspoissaolopäivät/hlö (ml. korona, tapaturmat ja ammattitaudit)
kumulatiivisesti vuoden alusta

Kuva 6. Sairauspoissaolot (pv/hlö) mukaan lukien tartuntataudit, tapaturmat ja ammattitaudit kumulatiivisesti vuoden alusta Kymenlaakson hyvinvointialueella vuonna 2023 ja Kymsotessa vuosina 2020-2022.

Työterveyshuollon arvion mukaan työkyvyttömyysriskejä ja sairauspoissaoloja ovat aiheuttaneet erinäiset psykososiaaliset kuormitustekijät, erityisesti kokemukset henkilöstöön vaikuttavista muutos- ja työ- ja työyhteisötilanteista. Edelleen esille tulee myös esihenkilöiden kuormittuneisuus, ja kokemus, että työkykyjohtamisen ja henkilöstöjohtamisen toimille ei jää tarpeeksi aikaa. Toisaalta työkykyä heikentää myös työntekijöiden oman elämän voimavarojen heikentyminen. Sairauspoissaolojen taustalla on ollut myös tuki- ja liikuntaelinten sairauksia.

Osatyökykyisten työntekijöiden työllistymistä pyritään edelleen edistämään erinäisin työkyvyn tuen muodoin, jossa on ollut onnistumisia, mutta aina työllistyminen ei ole kuitenkaan mahdollistunut tai työllistymisen mahdollisuus on pitkittynyt. On noussut esille tarve varmistaa, että työhön paluun keskustelut ja suunnitelmat eivät jää käymättä tai tekemättä riittävän kattavasti. Työhön paluuseen liittyvä epävarmuus voi aiheuttaa sairauspoissaolon uusiutumisen ja suurentaa työkyvyttömyyden riskiä.

Työtapaturmia on tullut vakuutusyhtiön tietoon kuluvan vuoden tammi-lokakuussa 197, joka on samaa luokkaa kuin Kymsotessa vastaavalla aikavälillä vuonna 2022 (v. 2021 tammi-lokakuussa 352 kpl, v. 2022 197 kpl). Työmatkatapaturmissa ollaan puolestaan vuoden 2021 tasolla: kuluvana vuonna niitä on kirjattu lokakuun loppuun mennessä 67 (v. 2021 tammi-lokakuussa 65 kpl, v. 2022 95 kpl). Suurin osa työtapaturmista on ollut lieviä: 60 prosentissa tapauksista on selvitty enintään kolmella poissaolopäivällä tai poissaoloa ei ole aiheutunut lainkaan. Myös työmatkatapaturmista aiheutuneiden sairauspoissaolojen määrä on jäänyt valtaosassa tapauksista vähäiseksi: yli puolessa kirjatusta tapauksista sairauspoissaoloa on kertynyt enintään kolme päivää tai ei lainkaan.

Uhka- ja väkivaltatilanteista tehtäviä HaiPro-ilmoituksia on kirjattu tammi-lokakuussa 2363 kpl, joka on selvästi enemmän kuin Kymsote-vuosina vastaavalla aikavälillä (v. 2021 tammi-lokakuussa 1648 kpl, v. 2022 1947 kpl). Yli 60 prosenttia ilmoituksista liittyy väkivaltaan tai sen uhkaan. Toistaiseksi merkittävät seuraukset ovat olleet kuitenkin hyvin harvinaisia. Hyvinvointialueella on tunnustettu toimintakulttuurin merkitys erilaisten aggressiiviseen käyttäytymiseen liittyvien tilanteiden kokonaisvaltaisessa hallinnassa. Muista tapahtumalajeista mainittakoon pistotapaturmat, joita on ilmoitettu kuluvana vuonna lokakuun loppuun mennessä 30.

Henkilöstön sairastavuus on ollut kuluvana vuonna runsainta sosiaalipalveluiden toimialalla, jossa se on ollut kaikkina kuukausina yli hyvinvointialueen keskiarvon (Taulukko 12). Vuoden 2022 marraskuussa käyttöön otettu korvaavan työn malli, jossa sairauspoissaolon sijaan työntekijälle pyritään järjestämään hänen työkykynsä mukaisia tehtäviä, on tuonut vuoden 2023 tammi-lokakuun aikana hieman yli 430 000 euron säästöt sairauspoissaolokustannuksissa. Kustannussäästöistä noin 280 000 euroa on saatu aikaan terveyden/sairaanhoidon palveluiden toimialalla ja loput sosiaalipalveluiden toimialalla.

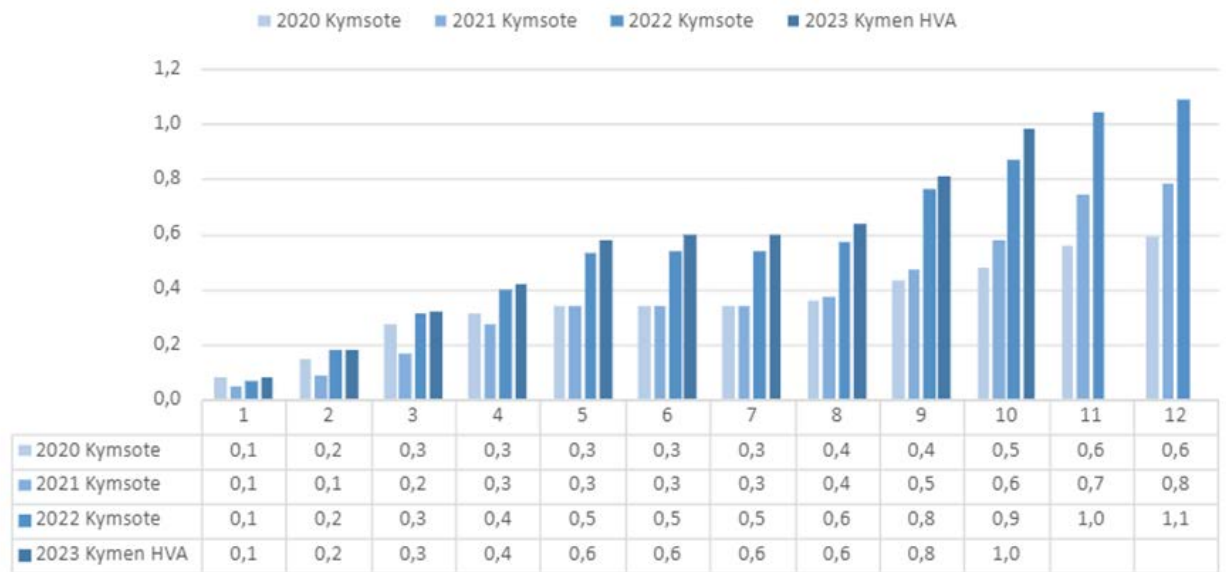
Sairauspoissaolot (pv/hlö) kumulatiivisesti vuoden alusta					
Toimiala	helmi.23	huhti.23	kesä.23	elo.23	loka.23
Sosiaalipalvelut	4,6	8,6	11,5	14,7	18,0
Terveyden/sairaanhoidon palvelut	3,2	6,3	8,5	10,9	13,5
Strategia- ja integraatiopalvelut	2,0	4,6	6,4	7,5	9,3
Pelastuslaitos	1,3	2,5	3,9	6,0	8,6
Konsernipalvelut	1,2	2,3	3,0	3,8	5,1
Kymenlaakson HVA yhteensä	3,7	7,2	9,7	12,4	15,4

Taulukko 12. Kumulatiivinen sairauspoissaolojen määrä (pv/hlö) Kymenlaakson hyvinvointialueen toimialoilla vuonna 2023.

5.3. Osaamisen kehittäminen

Henkilöstön kumulatiivinen koulutuspäiväkertymä on ollut kuluvana vuonna lokakuun loppuun 1,0 päivää työntekijää kohti (Kuva 7). Koulutuspäiväkertymän osalta tilanne näyttää siten normalisoituvan vuosien 2020-2021 poikkeusolojen jälkeen, jolloin korona rajoitti kouluttautumismahdollisuuksia.

Koulutuspäivät/hlö SAP:n poissaolotietojen mukaisesti

Kuva 7. Poissaoloiksi haetut koulutuspäivät (pv/hlö) kumulatiivisesti vuoden alusta Kymenlaakson hyvinvointialueella vuonna 2023 ja Kymsotessa vuosina 2020-2022.

Kuluvana vuonna aktiivisimmin on kouluttauduttu toimialoista konsernipalveluissa, terveyden/sairaanhoidon palveluissa sekä strategia- ja integraatiopalveluissa (Taulukko 13).

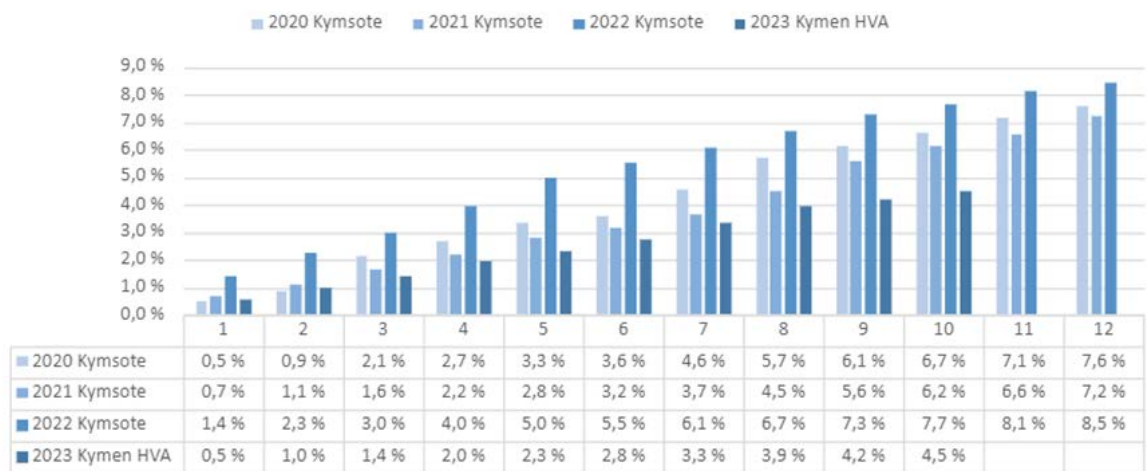
Koulutuspoissaolot (pv/hlö) kumulatiivisesti vuoden alusta					
Toimiala	helmi.23	huhti.23	kesä.23	elo.23	loka.23
Sosiaalipalvelut	0,1	0,3	0,4	0,5	0,7
Terveyden/sairaanhoidon palvelut	0,3	0,5	0,7	0,8	1,2
Strategia- ja integraatiopalvelut	0,2	0,4	0,7	0,7	1,1
Pelastuslaitos	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Konsernipalvelut	0,3	0,7	1,1	1,1	1,6
Kymenlaakson HVA yhteensä	0,2	0,4	0,6	0,6	1,0

Taulukko 13. Kumulatiivinen poissaoloiksi haettujen koulutuspäivien määrä (pv/hlö) Kymenlaakson hyvinvointialueen toimialoilla vuonna 2023.

5.4. Henkilöstön vaihtuvuus ja hakijamäärät

Vakituisen henkilöstön vaihtuvuus (lukuun ottamatta eläköitymisiä ja sisäisiä siirtoja) on ollut kuluvana vuonna maltillista. Lokakuun lopun kumulatiivinen arvo (4,5 %) on 1,7 - 3,2 prosenttiyksikköä pienempi kuin vastaavan ajankohdan tiedot vuosina 2020-2022. Näin ollen vakituisen henkilöstön vaihtuvuus on hyvin todennäköisesti jäämässä aiempia vuosia vähäisemmäksi. (Kuva 8).

Vakituisen henkilöstön vaihtuvuus (pl. eläköitymiset ja sisäiset siirrot)
kumulatiivisesti 2020-2023

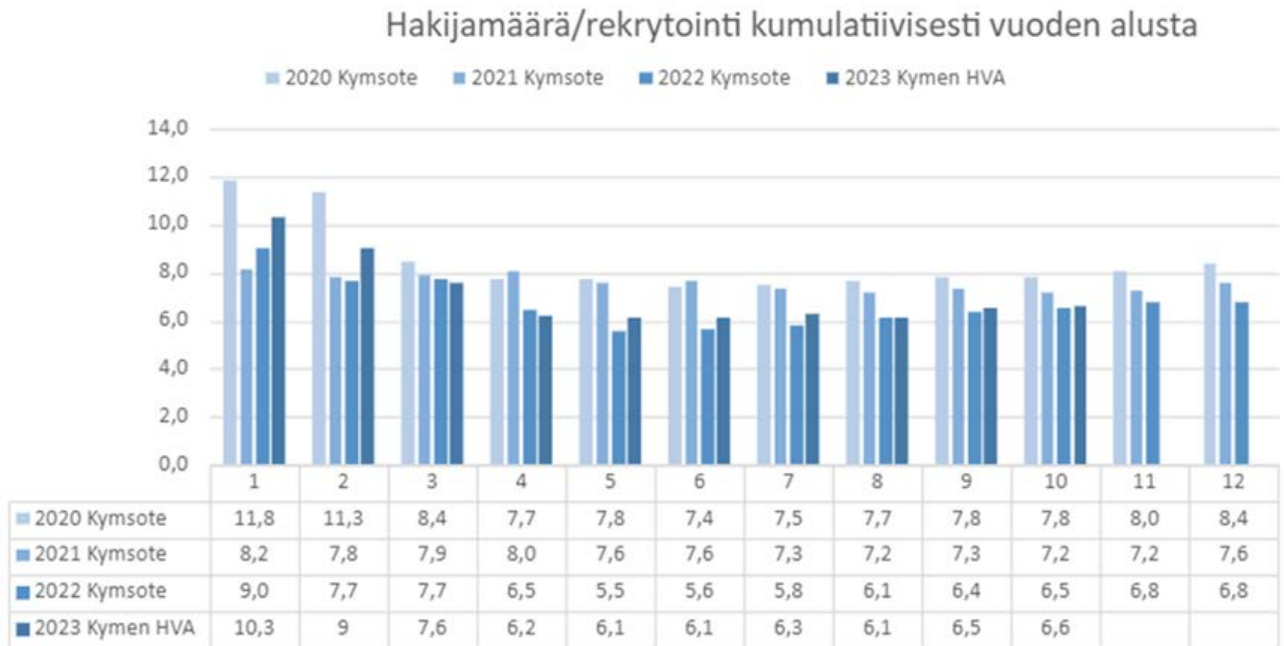
Kuva 8. Vakituisen henkilöstön vaihtuvuus (pl. eläköitymiset ja sisäiset siirrot) kumulatiivisesti vuoden alusta Kymenlaakson hyvinvointialueella vuonna 2023 ja Kymsotessa vuosina 2020-2022.

Toimialakohtaisesti tarkasteltuna vakituisen henkilöstön vaihtuvuus on ollut suhteellisesti suurinta sosiaalipalveluissa ja pelastuslaitoksella. Toisaalta terveyden/sairaanhoidon palveluissa vaihtuvuus on tasaantunut alkuvuoden jälkeen selvästi. Pienillä toimialoilla kuten pelastuslaitoksella tai konsernipalveluissa lähteneiden suhteellinen osuus nousee jo yksittäisten henkilöstömuutostenkin vuoksi. (Taulukko 14)

Vakituisen henkilöstön vaihtuvuus kumulatiivisesti vuoden alusta					
Toimiala	helmi.23	huhti.23	kesä.23	elo.23	loka.23
Sosiaalipalvelut	1,0 %	2,0 %	3,2 %	4,5 %	5,2 %
Terveyden/sairaanhoidon palvelut	1,0 %	2,1 %	2,5 %	3,5 %	3,9 %
Strategia- ja integraatiopalvelut	0,6 %	0,8 %	1,3 %	2,8 %	3,2 %
Pelastuslaitos	0,0 %	1,1 %	2,2 %	3,2 %	4,9 %
Konsernipalvelut	1,4 %	3,6 %	4,7 %	4,2 %	4,0 %
Kymenlaakson HVA yhteensä	1,0 %	2,0 %	2,8 %	3,9 %	4,5 %

Taulukko 14. Kumulatiivinen vakituisen henkilöstön vaihtuvuus (pl. eläköitymiset ja sisäiset siirrot) Kymenlaakson hyvinvointialueen toimialoilla vuonna 2023.

Hakijamäärässä yhtä avoinna ollutta rekrytointia kohti on nähtävissä sosiaali- ja terveydenhuollon heikentynyt työvoimatilanne. Trendi on ollut jo useita vuosia laskeva, vaikkakin kuluvana vuonna suuntaa on saatu käännettyä vuoden 2022 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Lokakuun lopun kumulatiivinen tilanne (6,6 hakijaa/rekrytointi) on samaa tasoa kuin Kymsotessa vastaavana ajankohtana vuonna 2022. Vuoden ensimmäisten kuukausien suuret hakijamäärät selittyvät kesärekrytointien aloituksella. (Kuva 9)

Kuva 9. Hakijamäärä yhtä avoinna ollutta rekrytointia kohti kumulatiivisesti vuoden alusta Kymenlaakson hyvinvointialueella vuonna 2023 ja Kymsotessa vuosina 2020-2022.

Toimialoittain tarkasteltuna Kymenlaakson hyvinvointialueen rekrytoinnit ovat kuluvana vuonna kiinnostaneet hakijoita vaihtelevasti. Keskimäärin eniten hakijoita on ollut konsernipalveluiden sekä strategia- ja integraatiopalveluiden toimialoille tehtyihin rekrytointeihin. Hakijamäärät yhtä rekrytointia kohti ovat myös kehittyneet vuoden aikana toimialoittain tarkastellen eri tavoin: kokonaisuuden kannalta vaikuttavinta on ollut sosiaalipalveluiden toimialan hakijamäärän kasvu (Taulukko 15).

Keskimääräinen hakijamäärä/rekrytointi kumulatiivisesti vuoden alusta					
Toimiala	helmi.23	huhti.23	kesä.23	elo.23	loka.23
Sosiaalipalvelut	7,1	5,5	5,9	6,1	6,5
Terveyden/sairaanhoidon palvelut	9,0	5,5	5,1	4,9	4,9
Strategia- ja integraatiopalvelut	14,7	9,5	8,2	8,8	10,4
Pelastuslaitos	0,0	0,0	2,3	2,3	4,7
Konsernipalvelut	21,1	17,3	17,6	17,0	25,3
Kymenlaakson HVA yhteensä	9,0	6,2	6,1	6,1	6,6

Taulukko 15. Kumulatiivinen hakijamäärä yhtä avoinna ollutta rekrytointia kohti Kymenlaakson hyvinvointialueen toimialoilla vuonna 2023.

Rekrytointipalvelut ovat vuoden alusta kehittäneet edelleen rekrytointiprosessia jatkuvan hakijakokemuksen avulla. Huhtikuussa hakijakokemuskyselyn NPS-luku oli 24. Hakijat ovat olleet tyytyväisimpiä siihen, että hakeminen hyvinvointialueelle on helppoa. Hakijoiden tyytyväisyys rekrytointiprosessin aikaiseen hakijaviestintään on sekin parantunut. Huhtikuussa aloitti Kymenlaakson hyvinvointialueen työnantajamielikuva-työryhmän työskentely. Ryhmän tavoitteena on luoda suunnitelma, miten kehittää hyvinvointialueen ulkoista ja sisäistä työnantajamielikuvaa. Elokuun alusta työnantajamielikuvatyö liitettiin osaksi tuottavuusohjelmaa ja tämän myötä aloitettiin toimialakohtainen työnantajamielikuvatyö. Tällä hetkellä aloittaneita tiimejä on viisi ja työtä jatketaan ohjelman mukaisesti työryhmä kerrallaan. Myös esihenkilöiden mielipiteitä muun muassa rekrytointiprosessin sujuvuudesta on kerätty ja tunnistettu saadun palautteen perusteella kehittämiskohteita, joihin on tarkoitus paneutua vielä loppuvuoden aikana.

5.5. Henkilöstökustannukset

Kuluvan vuoden aikana lokakuun loppuun mennessä Kymenlaakson hyvinvointialueella (pl. Kymen Tuki) on maksettu työntekijöille veronalaisia palkkoja ja palkkioita yhteensä lähes 256 miljoonaa euroa. Palkkasummasta noin 88 % on kohdentunut sosiaalipalveluiden ja terveyden/sairaanhoidon palveluiden toimialoille. (Taulukko 16). Maksettu palkkasumma on kasvanut huomattavasti kesäkuukausien aikana. Tätä selittää muun muassa kesä-heinäkuussa toteutetut sopimusmääräysten mukaiset palkankorotukset, kesäkuussa maksetut lomarahat sekä lomakauden määräaikaisen henkilöstön palkkakulut.

Omalle henkilöstölle maksettu palkkasumma kumulatiivisesti vuoden alusta					
Toimiala	helmi.23	huhti.23	kesä.23	elo.23	loka.23
Sosiaalipalvelut	17 183 476 €	36 132 998 €	61 924 468 €	82 855 744 €	102 738 725 €
Terveyden/sairaanhoidon palvelut	21 428 176 €	44 126 278 €	75 130 983 €	99 887 229 €	123 504 947 €
Strategia- ja integraatiopalvelut	2 900 179 €	5 898 327 €	10 141 674 €	13 391 754 €	16 626 568 €
Pelastuslaitos	1 368 449 €	2 797 246 €	4 762 877 €	6 436 270 €	7 970 394 €
Konsernipalvelut	861 958 €	1 757 773 €	2 996 089 €	4 147 357 €	5 155 917 €
Kymenlaakson HVA yhteensä	43 742 238 €	90 712 621 €	154 956 091 €	206 718 354 €	255 996 551 €

Taulukko 16. Kumulatiivinen maksettu palkkasumma Kymenlaakson hyvinvointialueen toimialoilla vuonna 2023.

Kuluvana vuonna lokakuun loppuun mennessä on maksettu korvauksia ylityöstä yhteensä hieman yli 3,8 miljoonaa euroa ja lisätyöstä reilut 726 000 euroa (Taulukko 17). Summissa on mukana vuoden 2023 aikana tehtyjen tuntien lisäksi myös vuoden 2022 joulukuun jälkimmäisellä puoliskolla tehdyt tunnit, joiden maksatus siirrettiin poikkeuksellisesti vuodenvaihteen yli hyvinvointialueen organisaatiouudistuksen vuoksi. Kliinisestä lisätyöstä on maksettu korvauksia noin 1,2 miljoonaa euroa, josta lähes kaikki terveyden/sairaanhoidon palveluiden toimialalle. Yli- ja lisätyökustannuksissa on huomattava, että ne tulevat maksuun viiveellä, joten kaikki tammi-lokakuussa 2023 tehdyt yli- ja lisätyötunnit eivät ole vielä menneet maksuun, eivätkä siksi näy tässä taulukoiduissa kustannuksissa.

Omalle henkilöstölle maksetut ylityökorvaukset kumulatiivisesti vuoden alusta					
Toimiala	helmi.23	huhti.23	kesä.23	elo.23	loka.23
Sosiaalipalvelut	434 992 €	844 194 €	1 238 485 €	1 643 420 €	1 770 157 €
Terveyden/sairaanhoidon palvelut	473 943 €	908 316 €	1 186 656 €	1 515 817 €	1 610 154 €
Strategia- ja integraatiopalvelut	13 019 €	19 443 €	20 563 €	27 219 €	34 597 €
Pelastuslaitos	29 763 €	111 144 €	198 249 €	280 242 €	364 773 €
Konsernipalvelut	29 073 €	34 575 €	40 343 €	41 166 €	45 146 €
Kymenlaakson HVA yhteensä	980 790 €	1 917 673 €	2 684 296 €	3 507 863 €	3 824 827 €

Omalle henkilöstölle maksetut lisätyökorvaukset kumulatiivisesti vuoden alusta					
Toimiala	helmi.23	huhti.23	kesä.23	elo.23	loka.23
Sosiaalipalvelut	63 081 €	119 326 €	168 422 €	230 470 €	254 019 €
Terveyden/sairaanhoidon palvelut	142 154 €	237 759 €	339 364 €	423 542 €	446 907 €
Strategia- ja integraatiopalvelut	1 784 €	2 026 €	2 114 €	2 302 €	2 953 €
Pelastuslaitos	2 184 €	6 853 €	13 779 €	13 779 €	13 779 €
Konsernipalvelut	5 110 €	6 113 €	7 599 €	8 194 €	8 701 €
Kymenlaakson HVA yhteensä	214 314 €	372 077 €	531 279 €	678 288 €	726 360 €

Taulukko 17. Kumulatiiviset maksetut yli- ja lisätyökorvaukset Kymenlaakson hyvinvointialueen toimialoilla vuonna 2023.

EPassi-henkilöstöetuutta (200 euroa/kokoaikainen työntekijä/vuosi) on käytetty tammi-lokakuun aikana noin 1,2 miljoonan euron arvosta. Tämä tarkoittaa sitä, että kuluvalle vuodelle tähän tarkoitukseen varatusta määrärahasta on käytetty noin 82 %.

Vuokratyövoiman käytöstä on aiheutunut lokakuun loppuun mennessä kustannuksia hieman yli 30 miljoonaa euroa, josta suurin osa terveyden/sairaanhoidon palveluiden toimialalla (Taulukko 18). Kokonaissummasta reilut 25 miljoonaa euroa on käytetty lääkäreiden, vajaat 5 miljoonaa euroa hoitajien ja loput muiden ammattihenkilöiden työpanoksen hankintaan.

Vuokratyövoiman käytöstä aiheutuneet kustannukset kumulatiivisesti vuonna 2023					
Toimiala	helmi.23	huhti.23	kesä.23	elo.23	loka.23
Sosiaalipalvelut	520 480 €	1 366 332 €	2 104 886 €	2 840 423 €	3 467 504 €
Terveysten/sairaanhoidon palvelut	5 614 938 €	11 058 807 €	16 932 116 €	21 615 295 €	26 489 864 €
Strategia- ja integraatiopalvelut	0 €	22 465 €	81 403 €	86 995 €	133 857 €
Kymenlaakson HVA yhteensä	6 135 418 €	12 447 604 €	19 118 405 €	24 542 713 €	30 091 225 €
Toimiala, vuokralääkärit	helmi.23	huhti.23	kesä.23	elo.23	loka.23
Terveysten/sairaanhoidon palvelut	5 324 770 €	10 365 054 €	15 984 159 €	20 374 449 €	25 027 828 €
Strategia- ja integraatiopalvelut	0 €	5 730 €	64 668 €	70 260 €	117 122 €
Kymenlaakson HVA yhteensä	5 324 770 €	10 370 784 €	16 048 827 €	20 444 709 €	25 144 950 €
Toimiala, vuokrahoitajat	helmi.23	huhti.23	kesä.23	elo.23	loka.23
Sosiaalipalvelut	518 441 €	1 364 293 €	2 102 847 €	2 831 477 €	3 431 053 €
Terveysten/sairaanhoidon palvelut	290 168 €	693 753 €	947 957 €	1 240 846 €	1 461 399 €
Kymenlaakson HVA yhteensä	808 609 €	2 058 046 €	3 050 804 €	4 072 323 €	4 892 452 €
Toimiala, muu vuokrahenkilöstö	helmi.23	huhti.23	kesä.23	elo.23	loka.23
Terveysten/sairaanhoidon palvelut					637 €
Sosiaalipalvelut	2 039 €	2 039 €	2 039 €	8 946 €	36 451 €
Strategia- ja integraatiopalvelut	2 040 €	18 775 €	18 775 €	18 775 €	18 775 €
Kymenlaakson HVA yhteensä	4 079 €	20 814 €	20 814 €	27 721 €	55 863 €

Taulukko 18. Kumulatiiviset vuokratyövoiman käyttökustannukset Kymenlaakson hyvinvointialueen toimialoilla vuonna 2023.

5.6. Sopimus- ja palkkaratkaisu

Valtakunnallisen sopimusratkaisun myötä nykyisten hyvinvointialueella sovellettavien virka- ja työehtosopimusten (HYVTES, SOTE, LS) sopimuskausi on 30.4.2025 saakka. Kunta-alan yleistä virka- ja työehtosopimusta (KVTES) ja Kunta-alan teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimusta (TS) sovellettiin hyvinvointialueella helmikuuhun 2023 saakka. Maaliskuussa 2023 SOTE-sopimuksen piirissä olevalle henkilöstölle maksettiin erilliskriteerien perusteella 600 euron korona-aikaan liittyvä kertapalkkio. Maaliskuussa toteutui lisäksi SOTE-sopimuksen yleistyöajassa lepotaukomuutos, joka osaltaan vaikuttaa tuloksellisuuteen myös työhyvinvointinäkökulmasta.

Toteutettiin kesäkuun 2023 alusta voimaan tulleet 2,2 prosentin yleiskorotus sekä perälautatarkastelun mukainen 467 euron kertapalkkio. LS:ssä vastaava yleiskorotus oli suuruudeltaan 2,18–2,62 prosenttia vaihdellen liitteittäin. Lisäksi kesäkuulle 2023 kohdistuen 0,7 prosentin paikallinen järjestelyerä, palkkauksen kehittämisohjelman mukainen 1,2 prosentin

paikallinen erä ja hyvinvointialalla palkkojen yhteensovittamiseen sekä palkkausjärjestelmien kehittämiseen liittyvä paikallinen erä lääkärisopimusta lukuun ottamatta. Jälkimmäinen erä on SOTE-sopimuksessa ja Lääkärisopimuksessa 1,5 prosenttia ja HYVTESsissä 1,0 prosenttia. Lääkäreiden osalta palkkausjärjestelmän kehittäminen ja erien jako toteutuu loppuvuodesta 2023 valtakunnallisesta aikataulusta johtuen. Loppuvuoden 2023 osalta toteutuu lisäksi lokakuussa LS:n perälautatarkastelun mukainen yleiskorotusosa 0,77 prosenttia.

Jatkonäkymänä palkkamutoksille todettakoon tämänhetkisen tiedon mukaan mm. vuoden 2024 helmikuun 0,4 prosentin kehittämiserä. Lisäksi kesäkuussa maksettava 2,27 prosentin (HYVTES, SOTE) / 1,5-1,92 prosentin (LS) yleiskorotus ja 0,73 prosentin paikallinen järjestelyerä sekä kehittämisohjelman mukainen 0,6 prosentin paikallinen erä. Sopimuskauden viimeinen sopimuskorotus on lokakuussa 2024 maksuun tuleva palkkojen yhteensovittamiseen ja palkkausjärjestelmän kehittämiseen liittyvä paikallinen erä. Sen suuruus on SOTE-sopimuksessa ja LS:ssä 2,5 prosenttia ja HYVTESissä 2,0 prosenttia.

6. Kehittämishankkeet ja tuottavuusohjelma

Kehittämishankkeiden ja tuottavuusohjelman tilannetta kuvataan liikennevalojen avulla. Liikennevalojen merkitykset ovat:

- = Etenee suunnitellusti
- = Vaatii huomioita tai toimenpiteitä projektissa
- = Vaatii välitöntä huomiota johdolta
- = Ei aloitettu tai suunnittelu kesken

6.1. Kehittämishankkeet

Hyvinvointialueen palvelujen kehittämisen toimintayksikkö tukee palvelutoiminnan uudistumistyötä kehittämishankkeilla. Hankkeet toteutetaan erillisrahoituksella. Hankkeen värikoodi kuvaa etenemisen statusta.

Hanke	Status Q3
	Keskeiset aikaansaannokset
Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus status 	<p>Hankeaika lähestyy loppua ja päättämistoimet ovat käynnistyneet. Eri toimenpiteiden osalta on tehty arviointia ja päätöksiä jatkumisesta osana palvelutuotantoa tai niiden päättymisestä. Uusia kokonaisuuksia ei ole enää aloitettu.</p> <p>Vastaanottopalveluissa tiimimallit ovat vakiintuneet ja jatkokehitystä on pystytty tekemään. Farmaseutti –pilotti jää osaksi palvelutuotantoa, tietyin tarkennuksin.</p> <p>Etälääkäripilotti on päättymässä ja sen jatkumisesta on sovittu. Kokonaisuudella on pystytty tukemaan kivijalkapalveluita ja parantamaan hoitoon pääsyä.</p> <p>Kuntoutuksen digiterapiakeskuksen toiminta on vakiintunut ja asiakasmäärät ovat noususuuntaiset.</p> <p>Yhteistyötä Suomen kestävän kasvun hankkeen ja tuottavuusohjelman kanssa on tiivistetty onnistuneesti.</p>
Tulevaisuuden kotona asumista tukevat palvelut Kymenlaakso status	<p>Hankkeessa keskitytty kotihoidon digilaitteiden käyttöasteen lisäämiseen kuntoutumista tukevan digituen kotiutumisen toimintamallin sekä kotihoidon asiakkaiden etävirkistysryhmien avulla. Etätoimintaa laajennettu myös omaishoitoon sekä gerontologiseen sosiaalityöhön. Kotihoidon lääkeannosteluautomaatti-pilotti jatkunut hyvällä laitteiden käyttöasteella.</p>

	<p>Kotihoidon henkilöstön riittävyttä ja osaamista tehostettu digilaittepassien kehittämisen, tarvepohjaisen toimintamallin, sekä kirjaamisosaamisen vahvistamisen avulla. Päivittäisjohtamisen kehittäminen kotihoidon tiimivastaavien tehtävänkuvaa selkiyttämällä ja sähköisillä taulumalleilla kotihoitoon ja -kuntoutukseen. Monialaisuutta on vahvistettu tukemalla systeemisen tiimityömallin käyttöönottoa, määrittämällä gerontologisen sosiaalityön asiakastiedon hallintaa ja suostumuksia, sekä jatkokehittämällä palveluohjauksen yhteistyömallia ja terveystalouden roolia kotiutustilanteissa. Systemaattisen kuntoutustarpeen arvioinnin osalta toimintamallien jalkauttaminen ja seuranta jatkunut suunnitelman mukaisesti. Kehitteillä ammattilaisen ChatBot-tukiportaali asiakkaiden oikea-aikaisen ja -paikallisen kuntoutukseen ohjaamisen työkaluna.</p>
<p>Digitaalinen sote-keskus, Kymenlaakso</p> <p>Suomen kestävä kasvun ohjelma (RRP) status</p> 	<p>Kymenlaakson Digitaalinen sotekeskus -hanke, investoinnit 1, 2, 3 ja 4 ovat toimeenpanovaiheessa.</p> <p>Kymenlaakson digitaalisen sotekeskuksen konsepti on valmistunut ja se ohjaa kehitystyötä.</p> <p>Chat -kehitystyö on jatkunut ja etävastaanottojen sekä sähköisen ajanvarauksen mahdollistaminen edennyt usean palvelun kanssa. (esim. Kuraattorit, psykologit, vastaanottopalvelut, opiskeluhoito)</p> <p>Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuudessa Hyte-kertoimeen vaikuttava Liikuntalähete on käyttöönotettu yhdessä kuntien kanssa. Perhe –ja lähisuhdeväkivallan koordinaattori on aloittanut työnsä.</p> <p>Digikehittäminen (investointi 4) on mahdollistanut sähköisten kanavien käyttöönottoa. Selvitys ammattilaisen työpöydästä ja digimittareista on valmistunut sovitusti. Omaolo –palvelusta on käyttöönotettu syksyllä suunnitellut kokonaisuudet aikataulussa. Uusien innovaatioiden osuudessa Asta –projektikokonaisuus on edennyt suunnitteluvaiheesta kohti toteutusta ja etenemisestä sekä pilotoinnista on sovittu.</p>
<p>ICT Muutos-hanke status</p>	<p><u>TORI, toimialariippumattomat hallinnon järjestelmät</u></p> <p>Kymsoten taloushallinnon sulkeminen työn alla. AURA raportoinnin raporttien teko käynnissä. Rahoitusvaiheen kaksi osalta henkilöstöhallinnon projektien tilanne: Kymsoten Primakannan tietojen arkistointi käynnissä. Taloushallinnon pro-</p>

	<p>jektien tilanne: Taloussuunnittelujärjestelmä on otettu käyttöön. Tiedolla johtamisen projektit etenevät suunnitellusti mm. PTV (Palvelutietovaranto) tietosisällöt ja hallintamalli.</p> <p><u>TOSI, Toimialasidonnaiset järjestelmät</u></p> <p>Vaiheen kaksi projektit suunnitellusti käynnissä, suurimpana projektina Sosiaalihuollon Lifecare Kanta II vaiheen välttämättömät versiopäivitykset. Terveys Lifecaren kirjaamisen ja ohjeiden hallinnan projekti toteutetaan yhdessä palvelutuotannon kanssa. Vainajapalveluiden toiminnanohjaus-järjestelmäkokonaisuus etenee suunnitellusti yhteistyössä Kymen Tuen kanssa. Syksyllä otetaan tuotantoon useampia digitaalisia hoitopolkuja, näiden osalta suunnittelu ja toteutus etenee tavoitteiden mukaisesti. Sosiaalihuollon digitaalisten palvelupolkujen suunnittelu on käynnistetty. Digihoitopolkujen hyötyanalyysia kehitetään edelleen.</p> <p><u>INFRA ja INFRAN järjestelmät</u></p> <p>Häiriöttömän siirtymisen jälkeinen toiminnan vakiinnuttamisen vaihe edelleen käynnissä, muun muassa pelastustoimen tietoverkkojen osalta. Painopisteenä erityisesti käyttövaltuushallinta ja tietoturva. Kapasiteettiä ja kuormantasaajia on lisätty suunnitellusti varmistamaan tietoliikenteen sujuva toiminta kasvaneen volyymin johdosta.</p>
<p>Palliativisen hoidon kehittäminen</p> <p>Yhteistyö hanke YTA-alue status</p> 	<p>Hankkeessa on toimintaa sujuvoitettu keskittäen polikliininen työ vastaanottotoiminnaksi ja kotona tapahtuva hoito kotisairaalan alla tapahtuvaksi. Liikkuva konsultaatiotuki esh:n ja pth:n puolen vuodeosastoilla on käynnissä.</p> <p>Toimintasuunnitelmaa psykososiaalista palveluista palliativisessa hoidossa ollaan luomassa yhteistyössä eri palveluiden kanssa. Palliativisen keskuksen henkilöstölle järjestettiin Sinua varten -koulutus 27.4.-8.9.2023 välisenä aikana tarkoituksena kehittää henkilöstön osaamista psykososiaalisen tuen antamisessa.</p> <p>Päivystysaikainen palliativisen hoidon puhelinkonsultaatio -pilotti toteutettiin 1.4-30.9. toimien kotisairaaloitten sekä pall.osastojen (Villa Apila ja Villa Meri) tukena ja 1.10. alkaen toiminta jatkuu hyvinvointialueen omana palveluna kyseisille yksiköille.</p>

6.2. Tuottavuusohjelma

Tuottavuusohjelman tavoitteena on valtuuston joulukuussa 2022 hyväksymän taloussuunnitelman mukaisesti saavuttaa tasapainoinen talous vuonna 2025.

Osavuositarkastukseen raportoidaan tuottavuusohjelman vaikutuksia taulukolla, joka löytyy seuraavalta sivulta. Tuottavuusmittareita kehitetään, jotta varmistetaan paras tuki tuottavuusohjelman seurannalle.

Tuottavuusohjelma on siirtynyt toimeenpanovaiheeseen. Tuottavuusohjelman kehittämissuunnitelman projektointi on aloitettu ja tuottavuuskorttien kautta vakauttamisrahaan ehdotetut kehittämissuunnitelmat on arvioitu. Palveluverkkoskenaariotyö on edennyt suunnitellusti ja palvelutuotannon työpajakokonaisuudet on toteutettu. Teemakoordinaattorit ovat aloittaneet tehtävässään.

Tuottavuusohjelman seuranta: ohjelman vaikutukset

Tuottavuusohjelman tavoitteiden toteutumista seurataan valikoitujen strategisten mittarien kautta. Mittaritietojen tuottaminen ja tarkentaminen on joiltain osin vielä työn alla.

Liikennevalojen selitteet

- = Etenee suunnitellusti
- = Vaatii huomioita tai toimenpiteitä projektissa
- = Vaatii välitöntä huomiota johdolta
- = Ei aloitettu tai suunnittelu kesken

TEEMAT	TAVOITTEET	VALMISTELUN TILANNE	MITTARI	LÄHTÖTASO 2023	TILANNE	TAVOITE 2025
Digipalvelut ja asiakasohjaus	Tarjoamme neuvontaa ja asiakasohjausta yhdenmukaisesti ja digitaalisesti.	●	Etäkontaktien osuus kaikista kontakteista	1-3/2023 18,2 %	8-10/2023 16 %	10-12/2025 30%
	Tarjoamme digitaalisia palveluita lähellä asiakkaita.	●	Käynnin korvaavien etäkontaktien osuus terveydenhuollon ja sairaanhoidon kaikista kontakteista*	5,7 %	5,7 %	Ei määritelty
	Automatisoimme palvelutuotantoa, jotta työntekijöillä on aikaa asiakaskohtaamisille.					
Palvelurakenne ja palveluverkko	Suunnittelemme tulevaisuuden palvelu- ja yhteistyöverkon niin, että se tukee tuottavuutta.	●	Tuottavuusmittari EUR/Suorite	1-3/2023 159 € (95% LV: +/-9,3 €)	1-10/2023 177 € (95% LV: +/-4,3 €)	1-12/2025 Ei määritelty
Ostopalvelut	Teemme päätökset palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta tietoon pohjautuen.	●	Ostopalvelujen kustannukset (tuhatta euroa)	TA 2023 403 697 t€	ENNUSTE 2023 426 052 t€	TP 2025 313 697 t€
Henkilöstö	Olemme moderni työnantaja, joka varmistaa kestävästi palvelutuotannon.	●	Henkilöstökokemus (eNPS)	Q1/2023 +1	Q3/2023 +10%	Q4/2025 +60%

* Käynnin korvaavat etäkontaktit on raportoitu vain Terveyden ja sairaanhoidon palveluiden osalta

Osavuositarkastus 1-10/2023

Mittareiden selitykset ja analyysi

Digitaaliset kontaktit

Etäkontakteilla tarkoitetaan sekä puhelimitse että muilla digitaalisilla työkaluilla tapahtuvia kontakteja sosiaali- tai terveydenhuollon palvelunantajan ja yhden tai useamman asiakkaan tai tämän edustajan välillä. Etäkontakti voi perustua joko reaaliaikaiseen tai ei-reaaliaikaiseen vuorovaikutukseen (esim. reaaliaikainen puhelu, etätapaaminen tai etävastaanotto, ei-reaaliaikainen sähköpostilla tapahtuva hoitoon liittyvä viestinvaihto). Käynnin korvaavilla etäkontakteilla tarkoitetaan pelkästään etävastaanottoja tai etätapaamisia, jotka korvaavat fyysisen käynnin. Toistaiseksi käynnin korvaavia etäkontakteja raportoidaan vain terveyden ja sairaanhoidon palveluiden toimialan osalta. Raportoinnissa ei pystytä vielä kaikilta osin huomioimaan eri toiminnoissa käytössä olevia digitaalisia työkaluja (esim. chat-työkalut, digitaalinen itsehoito ja oirearviot). Näiden osalta hyvinvointialueella jatketaan tietopohjan kehittämistä, jotta eri tietolähteet voitaisiin jatkossa huomioida raportoinnissa vielä nykyistä kattavammin. APTJ-järjestelmän versiopäivitykseen liittyvien järjestelmämuutosten vuoksi luvut tulevat vielä syksyn 2023 osalta tarkentumaan ja todennäköisesti 8-10/2023 tieto on tarkennusten jälkeen hieman nyt raportoitua (16% kaikista kontakteista) korkeampi. Versiopäivityksen yhteydessä on täsmennetty myös kirjaamiskäytäntöjä vastaamaan paremmin THL:n vaatimuksia.

Sosiaalipalveluiden osalta etäkontaktien osuus on merkittävästi pienempi kuin terveydenhuollossa. Osittain tämä selittyy tietojärjestelmien tarjoamien raportointimahdollisuuksien eroavaisuuksilla. Sosiaalipalveluiden käyttämä asiakastietojärjestelmä SosiaaliLifecare ei mahdollista erityyppisten kontaktien seurantaan tarkalla tasolla ja sosiaalihuollossa käytettävästä puhelinpalvelusta (Telia ACE) ei vielä saada kaikilta osin kattavia tietoja raportointiin. Myöskään digitaalisia apuvälineitä (esim. lääkerobotit) ei pystytä vielä kattavasti huomioimaan. Syksyllä 2024 tuleva SosKantaan liittyvä järjestelmäpäivitys SosiaaliLifeCare-järjestelmässä tulee tarjoamaan osittain parempia mahdollisuuksia raportointiin. Vuoden 2024 aikana sosiaalipalveluissa on lisäksi tarkoituksena ottaa käyttöön aikuissosiaalityön etätapaamiset sekä sähköinen ajanvaraus, joiden tavoitteena on osaltaan lisätä etäkontaktien määrää.

Etäkontaktien osuus ei huomioi erilaisilla ratkaisuilla saavutettavaa hoito- ja palveluprosessien automatisaatioastetta (esim. robotiikka). Jatkossa pyritään kehittämään seurantamittareita, joiden avulla pystyttäisiin seuraamaan myös automatisaatioastetta eri palveluissa.

Tuottavuusmittari EUR/suorite

Tuottavuuden ja palvelurakenteen seurannan mittariksi on valittu EUR/suorite, joka raportoidaan hyvinvointialuetasoisesti. Suoritteella tarkoitetaan kustannuspaikasta riippuen asiakas- tai potilaskontakteja tai käyntejä, hoitopäiviä tai sosiaalipalveluiden joissain toi-

minnoissa palvelujen asiakkaiden lukumäärää. Jos kustannuspaikka ei tuota asiakassuoritteita (mm. hallinnolliset ja tukitoiminnot), seurataan talousarvion toteutumista. Seurattava suoritelaji on valittu siten, että se kuvaa mahdollisimman hyvin toiminnan luonnetta. Mittarissa ei ole toistaiseksi huomioitu toiminnan vaativuutta (esim. hoitoisuus, eripituiset käynnit, suoritettavat toimenpiteet jne.). Suoritetiedot kerätään pääasiassa APTJ-järjestelmistä (Lifecare). Talouden toteumatiedot saadaan talouden raportoinnista kustannuspaikoittain. Tietoja seurataan sekä oman että ostotoiminnan osalta. Mittarin arvon voidaan odottaa laskevan, jos toimintaa saadaan painotettua kalliista erikoissairaanhoidon tai laitospalveluista kevyempiin palveluihin ja omaan toimintaan ostopalveluiden sijaan.

Tammi-lokakuussa 2023 hyvinvointialueen tuottavuusluku oli 177 €/suorite eli 18 €/suorite suurempi kuin tammi-maaliskuussa 2023 (159 €/suorite). Suoritemittarin kasvu jakautuu seuraavasti; henkilöstökulut kasvoivat 10,8 € ja ostopalvelut 5,4 €/suorite. Muiden toimintakulujen kasvu oli 2 €/suorite. Suoritemäärät ovat laskeneet tarkastelujaksolla 1,5 prosenttia. Tämä johtuu normaalista kausivaihtelusta. Volyymien laskulla on suora vaikutus suoritehintaan. Se nostaa suoritehintaa 2,8€/suorite. Tarkastelujakson aikana lomaraahan liittyvät kustannukset ovat huomioitu, ja niiden osuus kuluista/suorite on noin 2,5 €.

Kustannusten nousu per tuotettu suorite selittyy muun muassa asumispalveluiden hinnan korotuksilla, kustannukset ovat nousseet myös kotihoidossa, suun terveydenhuollossa sekä erikoissairaanhoidon medisiinisissä ja operatiivisissa palveluissa ja akuuttipalvelussa (ensihoito ja päivystys). Jatkossa tuottavuusmittarin osalta pyritään analysoimaan tarkemmin muun muassa tuotantotapojen (oma tuotanto vs. ostopalvelut), eri kustannuserien hinnankorotusten sekä toimintatapamuutosten vaikutusta EUR/suoritemittarin kehitykseen.

Suoritetietojen poiminnoissa on vielä tunnistettuja puutteita etenkin ostopalvelujen ja tiettyjen sosiaalipalveluiden toimintojen osalta, joten mittari ja sen laskennassa käytetyt tiedot tulevat jatkossa tarkentumaan. Suurimmat puutteet suoritetiedoissa liittyvät seuraaviin yksiköihin ja toimintoihin: sosiaalipalveluissa veteraanipalvelut, ikäihmisten palveluiden järjestäminen, perheryhmäkoti, lastensuojelun edunvalvonta ja muut tukitoiminta sekä terveyspalveluissa mm. muutaman erikoisalalan ostopalvelut. Näiden osalta tietopoimintoja pyritään täydentämään mittarin jatkokehitystyön yhteydessä. Mittariarvolle ilmoitettu 95 %:n luottamusväli (LV) kuvastaa laskentatarkkuutta.

Ostopalveluiden kustannukset

Ostopalveluteeman mittarina on ostopalveluiden ennustetut vuosikustannukset ja tavoitteena on niiden tavoiteltu taso vuonna 2025 (-90 M€). Tuottavuusohjelman koko säästö-tavoitteet on suunniteltu toteutettavan ostopalveluita vähentämällä. Tämä toteutuu kaikkien teemojen yhteisellä työllä.

Tammi-lokakuun ostopalveluiden kustannukset ylittävät tuottavuusohjelman tavoitetason. Tuottavuusohjelman toimenpiteiden vaikutukset realisoituvat varsin hitaasti ostopalveluiden kustannuksiin. Ostopalvelut ylittävät myös budjetoidun tason, joka selittyy etenkin asumispalveluiden poikkeuksellisen suurina hinnankorotuksina ja vuokratyövoiman käytöllä.

Ostopalveluihin liittyviä tietoja on raportoitu tarkemmin osavuositarkastuksen hyvinvointialueen taloutta kuvaavassa osiossa.

Henkilöstökokemus (eNPS)

Henkilöstökokemusta mitataan kvartaaleittaan neljä kertaa vuodessa koko Kymenlaakson hyvinvointialuekonsernin tasolla. Pyrkimyksenä on tunnistaa mikä henkilöstön arjessa toimii ja mitkä puolestaan ovat keskeisiä kehittämiskohteita, joilla voidaan parantaa henkilöstökokemusta.